Poštnina plačana v gotovini.

Leto XV., štev. 274

Ljubljana, sreda 28. novembra 1934

Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Posaarje in Ženeva

Poleg jugoslovenske pritožbe na Društvo narodov je Posaarje glavni problem, ki zanima in vznemirja mednarodni politični svet, zlasti tudi v Ženevi zbrane diplomate. Saarski plebiscit bo duhove razburjal še vedno bolj, saj je do njega komaj še šest, sedem tednov. Trdimo lahko, da pozna dileme tega plebiscita domala ves civilizirani svet, saj gre pri njem za veliki politični dvoboj pred vsem med dvema velikima državama, Francijo in Nemčijo. Vzroka je dovolj, da se svet zanima za njegov izid, saj zavisi od razmerja med tema dvema silama poglavitni del tega, kar imenujemo mir v Evropi.

Če smo plebiscit označili kot politični dvoboj med Parizom in Berlinom, se moramo zavedati, da je taka označba prav za prav jako netočna. Zakaj problemi so danes tako postavljeni, da gre v bistvu vendarle v glavnem za izvedbo mirovne določbe in pa za avtoriteto Društva narodov, ki je na njem funkcija, da to izvedbo izvrši, zagotovi in kontrolira. Moglo bi se potemtakem govoriti o političnem dvoboju med Nemčijo in ženevsko avtoriteto. Prav očitno se je to načelno stališče pokazalo, naglasilo in uveljavilo nedavno, ko je Francija izjavila, da je pripravila svoje obmejne čete z nalogo in namenom, da zagotovi v praksi izvedbo ženevskih ukrepov, ako bi katerekoli sile z nemške strani skušale motiti normalno izvedbo plebiscita.

Pa tudi v ostalem se kaže isto lice saarskega problema. Od treh variant, ki jih predvideva mirovna določba za saarski plebiscit, se zdita dejansko danes aktualni le dve. Ena je povratek k Nemčiji, druga je ohranitev dosedanjega stanja. Plebiscitna kampanja je zavzela tako smer in dobila tak značaj, da se tretja možnost, priključek k Franciji, ne jemlje mnogo v poštev. Posaarje je od Alzacije povsem različna pokrajina, dežela je bila domala vedno v nemški upravi in ni doživela svoje francoske dobe, ki bi vtisnila svoj pečat duhovni ali materialni kulturi. Da ni v Nemčiji zavladal hitlerizem, bi se nedvomno plebiscit vršil pod popolnoma drugačnimi devizami in brškone tudi v pričakovanju drugačnega rezultata nego sedaj.

To so dandanes dovolj znane stvari in ni treba, da bi jih ponavljali. Zelo je značilno, da se je v zadnjem času pojavil nekak predlog, naj Društvo narodov normira, da se bo vršilo čez pet let znova glasovanje za združitev z Nemčijo, ako bi v januarju zmagala deviza za status quo. Tak predlog more biti pač predlog. Društvo narodov pa se o njem prav gotovo ne bo izjavljalo, zakaj kaj takega leži popolnoma izven določb mirovne pogodbe. Podoba je, da ima predlog, ki je sam po sebi zelo značilen za saarska razpoloženja, namen vplivati na dobre Nemce, da bi glasovali za status quo, v računanju, da se čez pet let itak povrnejo k rajhu; teh pet let pa pomeni očividno dobo, ki je hitlerjevski režim po naziranju avtorjev predloga ne bo preživel.

Poročila iz Posaarja pripovedujejo, da tamkaj razburjenje silno raste, pa da bo pač še nadalje rastlo. Soglašajo v sodbi, da je hitlerjevska »nemška fronta« bolje organizirana in bolj borbena ter seveda agresivnejša. Te stvari Društvo narodov zanimajo pač v toliko, ker je odgovorno za to, da se plebiscit izvrši popolnoma v redu in brez motenj, pa da se zavaruje avtoriteta in varnost komisije ter njenih organov.

Prognoze so seveda silno težavna stvar. Za Posaarje jih še ni čuti, razen da se postavlja v ospredje možnost, da bo razlika med obema taboroma znašala le malenkostno število glasov. Ali prav te možnosti zanimajo in morajo zanimati Društvo narodov prav posebno. Zakaj njegova funkcija ne preneha z dnem, ko se odglasuje plebiscit, marveč šele takrat, kadar se privede v življenje ono stanje, ki si ga bo izbralo prebivalstvo v plebiscitu.

In tu se načenjajo težavni problemi. Vzemimo primer, da se želi Posaarje vrniti k Nemčiji. Francija mora dobiti izplačano ceno za posaarske rudnike. Po izkušnjah, ki jih ima z nemškim izvrševanjem prevzetih obveznosti, bo francoska vlada pač hotela imeti neke garancije in bo morda zahtevala, da ostane ženevska uprava v deželi, dokler Berlin ne izplača vsote. Vzemimo možnost, da se prebivalstvo izreče za status quo. V tem primeru se postavijo pred Društvo narodov morda še bolj komplicirani problemi. Njegova naloga bi bila seveda najenostavnejša, ako bi se Posaarci želeli priključiti Franciji. Vrh tega pa mirovne določbe ne ukazujejo Društvu narodov izvršiti striktno plebiscitarno voljo, marveč jo vzeti samo za osnovo sklepom glede dežele. V območju možnosti je tedaj tudi delitev Posaarja.

Te in še druge, s plebiscitnimi pripravami zvezane modalitete določiti in izvesti ni majhna naloga, ki vstaja pred Društvom narodov. Ker mora Ženeva dosledno vztrajati na striktnem izvrševanju mirovnih določb, so ji v načelu dane zanesljive smernice. Toda v podrobnem bo moralo Društvo narodov v marsikaterem pogledu ustvarjati samostojno in mirovne določbe dopolniti. Spričo tako ogromnih idejnih in interesnih nasprotstev med Nemčijo in obdajajočim jo političnim sistemom to pač ne bo majhna naloga.

Madžari vedno bolj osamljeni

Položaj v Ženevi je prilično razčiščen — Madžari imajo proti sebi strnjeno fronto protirevizionističnega bloka, njihovi zavezniki pa se vedno bolj umikajo

Ženeva, 27. novembra. r. Četudi je večina vodilnih državnikov zaradi odgoditve zasedanja sveta Društva narodov zapustila Ženevo, je zanimanje vse mednarodne javnosti še vedno osredotočeno na Društvo narodov. Redkokdaj je kakšna nota v svetovni javnosti izzvala tako globok vtis, kakor obtožba Jugoslavije pred najvišjim mednarodnim forumom zoper Madžarsko. Ta nota se je porodila iz resnične žalosti za zahrbtno umorjenim kraljem, iz gnusa in gneva nad marsejskim zločinom. Vsa svetovna javnost je to pravilno razumela in zato tudi pravilno ocenila korak jugoslovenske vlade. Očitki, ki jih je vrgla Jugoslavija pred vsem svetom v obraz Madžarski, so izredno težki in le okolnost, da je Jugoslavija predložila svojo pritožbo Društvu narodov, v veliki meri lajša nastali položaj.

Madžarska je že dala na jugoslovensko obtožbo svoj prvi odgovor. Njen zastopnik Tibor Eckhardt je dal mednarodnemu tisku izjavo, ki pa ni napravila nobenega vtisa, ker jo splošno smatrajo za neresno in zgolj za izliv nastalega razburjenja v madžarskih krogih. Tudi Gömbös je dal izjavo, toda že dokaj previdnejšo in zmernejšo.

Tožba in prvi odgovor sta podana, toda jasno sliko o krivdi Madžarske si bo svetovna javnost ustvarila šele tedaj, ko bo Jugoslavija predložila dokazno gradivo in ko bo podala Madžarska svoj zagovor. Da pa se je položaj zaradi pritožbe Jugoslavije in še mnogo bolj zaradi neresnega odgovora Madžarske poostril, o tem ni nobenega dvoma.

Toda jugoslovenska vlada ima na svoji strani ne samo vso Malo antanto in Balkansko zvezo, marveč tudi Rusijo in Francijo, ki sta brez pridržka odobrili korak jugoslovenske vlade. Italija in Anglija nista ugovarjali jugoslovenski pritožbi. S tem je položaj v Evropi dokaj pojasnjen. Na eni strani so Mala antanta, Balkanska zveza, Francija in Rusija, torej ves protirevizionistični blok, ki mu stoji nasproti za enkrat docela osamljena revizionistično razpoložena Madžarska. Anglija je vsaj za enkrat popolnoma nevtralna, dočim je Italija precej rezervirana in je za sedaj dala samo svoj pristanek na to, da se uvede preiskava po Društvu narodov. Nemčija in Poljska očividno še čakata.

Normalna pot, po kateri se bodo razvijali dogodki, je ta, da bo Jugoslavija predložila Društvu narodov svoje dokaze, ki jih bo Društvo narodov preiskalo in ugotovilo, ali so obtožbe proti Madžarski upravičene ali ne. *To pa je tudi pot, ki odgovarja težnjam in zahtevam Jugoslavije, kajti iz vsega postopka Jugoslavije, Male antante in Francije se jasno vidi, da ta korak nima nobenega drugega namena, kakor da se razčisti marsejski zločin in prepreči v bodoče vsak terorizem. Kar je pri vsem zaenkrat najvažnejše, je to, da se pred Društvom narodov nepristransko ugotovi, ali je Madžarska odnosno madžarska vlada soodgovorna za marsejski zločin. Nadaljnja posledica te ugotovitve mora biti kazen za krivce in mednarodna akcija, ki naj v bodoče onemogoči enkrat za vselej take zločinske akcije, ki bi mogle pahniti vso Evropo v anarhijo in mednarodno barbarstvo, kakor to pravilno naglaša jugoslovenska nota.*

Da za Madžarsko položaj ni prav nič zaviden, je izven vsakega dvoma. Nič se ne ve, kaj vse se lahko izcimi v Ženevi za Madžare v razpravi o marsejskem zločinu. Jasno je, da Jugoslavija ni nastopila tako odločno brez dokazov in brez povoda. Prav tako pa je tudi jasno, da je v največjem interesu vseh članov Društva narodov, da se ta konflikt mirno poravna in da se preprečijo vse morebitne usodnejše komplikacije. Jugoslavija je svoje zaupanje v Društvo narodov v svoji noti dokumentirala na naravnost svečan način in dala izraza svoji odločni volji za ohranitev miru. S tem, da se je obrnila na Društvo narodov, je že obenem tudi dokumentirala, da se hoče pokoriti njegovemu izreku. Za Društvo narodov pa predstavlja ta zadeva izredno težko preizkušnjo.

Poljska ostane nevtralna

Varšava, 27. novembra. d. Po poročilih tukajšnjih listov, je francoski poslanik La Roche izročil včeraj popoldne poljskemu zunanjemu ministru Becku francoski odgovor na poljske pridržke glede vzhodnega pakta. Kakor vse kaže, bo poljski zunanji minister Beck odpotoval prve dni decembra v Ženevo z namenom, da nadaljuje razgovore o francosko - poljskih odnošajih glede na novo francosko noto. Listi poudarjajo, da so se francosko - poljska pogajanja po včerajšnjem francoskem odgovoru končno premaknila z mrtve točke.

Poudariti je treba, da se glede na položaj v Ženevi, ki je nastal po pritožbi jugoslovenske vlade zaradi marsejskega atentata, poljska diplomacija noče odločiti in zavzeti konkretnega stališča, ki bi bilo morda v korist Madžarom, kakor so madžarski listi v poslednjih dneh zaporedoma že večkrat napovedovali. Zunanji minister Beck celo ne namerava v doglednem času vrniti poseta madžarskemu ministrskemu predsedniku Gömbösu. Poljski listi s poudarkom zatrjujejo, da se Beck glede na jugoslovensko-madžarski spor ne namerava zavzeti ne za Jugoslavijo niti za Madžarsko.

Povrh še blamirani

Neuspela mahinacija proti dr. Benešu je končala za Madžare s hudo blamažo

Ženeva, 27. novembra. d. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je pred svojim odhodom iz Ženeve obvestil generalnega tajnika Društva narodov Avenola, da se odreka predsedstvu sveta Društva narodov v dneh, ko bo razpravljal o jugoslovenski pritožbi proti Madžarski, ako se bo o njej razpravljalo že na izrednem zasedanju, ki se prične prihodnji mesec. Tajnik Društva narodov je vzel izjavo dr. Beneša na znanje, ne da bi jo objavil. Kljub temu pa so v nekih krogih izvedeli za to lojalno gesto češkoslovaškega zunanjega ministra. Madžarski delegat Eckhardt, ki je hotel izrabiti nepoučenost širših krogov in doseči dvomljiv diplomatski uspeh, je takoj po odhodu dr. Beneša vložil pri tajništvu Društva narodov noto, v kateri zahteva, naj češkoslovaški zunanji minister za časa razprave o jugoslovenski pritožbi odloži predsedstvo sveta Društva narodov. Prečital je celo novinarjem svojo noto in v nekaj urah so se dejansko razširile po Evropi vesti o madžarskem diplomatskem uspehu v Ženevi. Toda skoraj istočasno se je izvedelo, za dejanski položaj in današnji ženevski pa tudi ostali večji listi v Evropi so z ostro obsodbo razkrinkali nelojalnost in zahrbtnost madžarske propagande.

Ženeva, 27. novembra. č. **Madžarski delegat Tibor Eckhardt je snoči posetil generalnega tajnika Društva narodov Avenola in imel z njim daljši razgovor, ki je trajal do 19. ure. Takoj po tem sestanku so se razširile o njem najrazličnejše verzije. Končno je dal šef odseka za tisk novinarjem izjavo, da je madžarski delegat umaknil noto, ki jo je včeraj poslal generalnemu tajniku Avenolu in v kateri je zahteval, naj češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš za časa razprave o jugoslovenski pritožbi odloži predsedstvo sveta Društva narodov. Nota madžarskega delegata je bila oddana v arhiv.**

Demonstracije v Budimpešti

Budimpešta, 27. novembra. w. Pred poslopjem jugoslovenskega konzulata so bile danes dopoldne manjše demonstracije. Pred poslaništvom se je zbralo okoli 200 dijakov, ki so prepevali tamkaj madžarsko narodno himno. Na poziv policije se je množica razšla brez incidenta. Enega demonstranta so aretirali.

Rimska taktika

Na eni strani se zavzemajo za takojšnjo razpravo, na drugi strani pa ščitijo teroriste

Rim, 27. novembra p. Tudi danes italijanski listi obširno pišejo o položaju v Ženevi in podpirajo madžarsko zahtevo, naj se jugoslovenska pritožba čimprej stavi na dnevni red. »Gazetta del Popolo« zagotavlja, da smejo Madžari mirno čakati krivdoreka Društva narodov in mirno gledati v svojo bodočnost.

V ostalem se vli listi ogrevajo za sklenitev mednarodne konvencije, ki naj bi na novo uredila zlasti vprašanje političnih emigrantov, ki tudi v Italiji delajo neprilike in s svojim delovanjem često ogrožajo dobre sosedne odnošaje.

Kar se tiče izročitve Pavelića in Kvaternika, skušajo italijanski listi dokazovati, da bi vsak drugačen sklep kasacijskega sodišča pomenil kršitev pozitivnih italijanskih zakonov. Odklonitev francoske zahteve po izročitvi utemeljujejo tudi s tem, da v obstoječi pogodbi med Francijo in Italijo ni določb o izročanju političnih zločincev.

„Eno roko v spravo, v drugi pa revolver!“

Praga, 27 novembra p. Vsi današnji listi komentirajo uradno poročilo italijanske vlade, da se je kasacijsko sodišče v Turinu izjavilo proti ugoditvi francoske zahteve po izročitvi glavnih organizatorjev marsejskega zločina Pavelića in Kvaternika. Glasilo češke agrarne stranke »Venkov« piše, **da bo to postopanje Italije zelo ohladilo odnošaje med Francijo in Italijo. V Rimu so očividno že pozabili na zatrjevanja prijateljstva Italije do Francije, ki so jih še nedavno dajali francoskemu poslaniku. Italija je podobna človeku, ki nudi eno roko v spravo, v drugi pa drži naperjen revolver. Odklonitev izročitve obeh glavnih zločincev bo vsekakor otežkočalo preiskavo marsejskega zločina, toda niti najmanj ne bo doprineslo k omiljenju napetosti, ki je zavladala v Evropi.**

Nemška sodba

Berlin, 27. novembra p. Vsi nemški listi komentirajo odklonitev izročitve Pavelića in Kvaternika in smatrajo, da je to postopanje Italije več kot čudno. Preiskava, ki se je vršila v Nemčiji takoj po atentatu, je jasno pokazala, da sta Pavelić in Kvaternik glavna voditelja teroristov in glavna organizatorja marsejskega zločina. **»Berliner Tageblatt« piše, da bi Italija v lastnem interesu ravnala mnogo bolje, ako bi ne ščitila takih zločincev, kajti spričo takega postopanja se v Rimu ne smejo čuditi, če bo evropska javnost smatrala Italijo za zaščitnico teroristov in če se bo razpoloženje do Italije v Franciji in v državah Male antante še bolj ohladilo.**

Jevtić v Beogradu

Sinoči je poročal na seji ministrskega sveta — Izročitev spomenice se je iz tehničnih razlogov zakasnila

Beograd, 27. novembra. **Z današnjim orientskim ekspresom se je ob 7.35 pripeljal iz Ženeve zunanji minister Bogoljub Jevtić v spremstvu šefa kabineta Vladislava Markovića.**

Na postaji so ga sprejeli kmetijski minister in zastopnik zunanjega ministra dr. Kojić, francoski poslanik na našem dvoru Naggyar, rumunski poslanik Guranescu, turški poslanik Haidar bej, grški poslanik Mellas in odpravnik poslov češkoslovaškega poslaništva dr. Fisa. V imenu zunanjega ministrstva so se sprejema udeležili pomočnika ministra dr. Jurišić in dr. Purić, načelniki Martinac, Pelivanović in Berasimović in šef odseka g. Životić; v imenu Centralnega presbiroja pa šef odseka g. Pera Ivanković.

Beograd, 27. novembra. p. **Nocoj ob 18. je imela vlada sejo, na kateri je zunanji minister g. Jevtić obširno poročal o položaju v Ženevi in o spomenici, ki bo predložena Društvu narodov. Prvotno je bilo nameravano, da bo spomenica izročena že danes dopoldne. Ker pa so se iz tehničnih razlogov zakasnela prevajalna dela na angleški in nemški jezik, je bila izročitev spomenice odložena in bo spomenica najbrže izročena jutri popoldne ob 4. uri. Zunanji minister g. Jevtić ostane v Beogradu samo dva do tri dni in bo najbrže že v četrtek zvečer odpotoval nazaj v Ženevo.**

ška vlada snoči razpravljala o položaju v Ženevi in sklenila, da prepusti svojemu delegatu Edenu proste roke, da zavzame stališče glede jugoslovenske pritožbe, pri čemer naj po možnosti čuva nevtralnost Anglije v tem sporu.

Nj. Vis. knez Pavle v Londonu

London, 27. novembra. r. **Nj. Vis. knez - namestnik Pavle, čegar razgovorom pripisujejo v mednarodnih političnih krogih veliko važnost, je snoči sprejel v daljši avdijenci angleškega zunanjega ministra sira Johna Simona. Pri tej priliki je bilo govora ne samo o pritožbi Jugoslavije na Društvo narodov zaradi marsejskega zločina, marveč tudi o splošnem političnem položaju v Srednji Evropi in na Balkanu. Kakor poroča »Daily Telegraph«, je angle-**

Ogromno zanimanje za spomenico

Ženeva, 27. novembra. č. Tukajšnji politični krogi pričakujejo, da bo jugoslovenska spomenica jutri dopoldne izročena tajništvu Društva narodov. Po nocojšnjem sporočilu generalnega tajnika Avenola, bo sekretariat poskrbel za čim večjo publiciteto ob priliki obravnave jugoslovenske pritožbe. Pri tej priliki se bo v Ženevi nedvomno zbralo rekordno število novinarjev in druge mednarodne publike; zaradi tega je sekretariat Društva narodov poskrbel, da se svet Društva narodov ne bo sestal v kaki manjši dvorani kakor doslej, marveč v eni izmed velikih dvoran, ki so bile pripravljene za zasedanje razorožitvene konference.

»Journal de Genevec« pravi v svoji današnji dopoldanski izjavi, da bo objava jugoslovenske spomenice izzvala nedvomno največjo pozornost med ženevskimi političnimi krogi, ki že sedaj živahno diskutirajo zlasti o njeni argumentaciji.

Razgovori Titulesca v Parizu

Pariz, 27. novembra g. O včerajšnjem razgovoru med Lavalom in Titulescom poročajo listi, da sta oba ministra od prvega trenutka soglašala v tem, da mora biti jugoslovenska pobuda pri Društvu narodov čim uspešnejša. Odgoditve razprave o jugoslovenski noti v danih okoliščinah ne smatrajo za prikladno. Kakor trdi »Excelsior«, je bil včerajšnji razgovor med obema ministroma v glavnem posvečen podunavskemu problemu in vzhodnemu paktu, ki je z izročitvijo francoske note v Varšavi dosegel odločilni stadij. Baje ni izključeno, da se bo vzhodnemu Locarnu priključila Rumunija.

Zunanji minister **Laval je priredil danes** na Quai d' Orsayu kosilo, na katerem so bili navzočni rumunski zunanji minister Titulescu, turški zunanji minister Tevfik Ruždi bej s soprogo, rumunski poslanik v Parizu Cesianu, turški poslanik in še številne druge odlične osebnosti.

Senzacionalna razkritja francoske policije

Teroristi so nameravali o priliki poroke v Londonu izvršiti celo vrsto atentatov in so že poslali svoje kurirje

Pariz, 27. novembra. p. **Listi obširno pišejo o najnovejšem odkritju francoskih policijskih oblasti o pripravah teroristov za nove atentate. Vesti so izzvale v vsej francoski javnosti veliko ogorčenje, pa tudi vznemirjenje, ker baš ta odkritja dokazujejo, da voditelji teroristov še vedno niso opustili svojih zločinskih načrtov, zavedajoč se, da jim je zaščita njihovih pokroviteljev še vedno zagotovljena.**

Gre za celo vrsto atentatov, ki so jih pripravljali teroristi iste organizacije, ki ima na vesti umor kralja Aleksandra in ministra Barthouja. Francoska policija je sinoči telefonično obvestila Scotland Yard, da sta včeraj odpotovala iz Francije v Anglijo dve mlajši ženski, po narodnosti najbrže Bolgarki, ki sta članici zloglasne morilske tolpe VMRO. Potovali sta v London v sporazumu s Paveličevo teroristično organizacijo in imata nalog, dati teroristom, ki se že od prej skrivajo v Angliji, poslednja navodila za izvršitev cele vrste atentatov na visoke osebnosti, ki se bodo zbrale v angleški prestolnici ob priliki poroke princa Jurija Kentskega z grško princeso Marino.

Na podlagi tega poročila francoske policije so izdale angleške policijske oblasti zelo obsežne varnostne ukrepe. V teku noči so izvršili v Londonu, Doovru in raznih drugih mestih obsežne racije ter aretirali veliko število sumljivih elementov, med njimi tudi več takih, ki so imeli ponarejene potne liste in o katerih sumijo, da so člani terorističnе organizacije. Sumljivih žensk, ki jih je avizirala pariška policija, pa kljub najvestnejšemu zasledovanju doslej še niso našli in jih še vedno iščejo. Ker je poslala francoska policija točen osebni opis obeh sumljivk, se nadejajo, da jih bodo še pravočasno izsledili in spravili na varno.

Prav tako je tudi francoska policija uvedla obsežno preiskavo ter v teku pretekle noči in današnjega dne aretirala okrog 120 sumljivcev. Eden med njimi je priznal, da je član terorističnе organizacije, ki je sedaj prenesla torišče svojega udejstvovanja v Anglijo. Ta terorist, čegar ime drže v interesu nadaljnje preiskave še v tajnosti, je tudi priznal, da so že pred dnevi odpotovali v Anglijo posebni kurirji s podrobnimi navodili za izvršitev nameravanih atentatov. Angleška in francoska policija si sedaj prizadevata, da zadevo razčistita in preprečita zločinske nakane.

Vest o nameravanih atentatih je izzvala tudi v angleški javnosti silno razburjenje. Listi obširno poročajo o odkritju francoske policije in izražajo priznanje francoskim in angleškim oblastem, da so z energičnimi ukrepi onemogočile načrte teroristov. »Morning Post« piše, da so angleške policijske oblasti odredile vse potrebno, da radostni dogodek, ki ga z iskrenim zadovoljstvom spremlja ves narod, ne bo omadeževan s krvjo.

Samomor Pavelićevega pajdaša v Londonu

London, 27. novembra g. Jugoslovenskega državljana Maksima Petrovića, ki je deloval tukaj kot novinar, so našli v njegovi hotelski sobi napolnjeni s plinom, mrtvega v nekem predmestnem hotelu. Petrovića, ki je bil prijatelj terorista Pavelića, so angleška oblastva pred kratkim izgnala. Dozdaj še ni pojasnjeno ali gre za umor ali samomor. Petrović je v zadnjem času ponovno izjavil da ga preganjajo in hočejo umoriti. Mož je imel za seboj precej pustolovsko življenje in se je med drugim izdajal za bivšega državnega podtajnika v prosvetnem ministrstvu.

Še en terorist pod ključem

Pariz, 27 novembra p. V Metzu so aretirali nekega Stjepana Tomljenovića, ki je bil na dan atentata v Marseilleu. Pri njem so našli razno korespondenco, ki kaže na njegove zveze s teroristi. Prepeljali so ga v Pariz, kjer bodo proti njemu vodili nadaljnjo preiskavo.

Poklonitev Zagreba na Oplencu

Včeraj je deputacija iz Zagreba položila na kraljev grob zlat lovorjev venec z zagrebškim mestnim grbom

Oplenac, 27. novembra. Zlat lovorjev venec z grbom mesta Zagreba, ki ga je položila danes delegacija Zagrebčanov na grob Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, in lovorjev venec, položen na grob kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja, sta trajen izraz tuge in žalosti mesta Zagreba in njegovih prebivalcev. Predsednik zagrebške občine Rudolf Erber je pri polaganju vencev dal izraza svojih čuvstev s temle govorom:

V neutešeni in globoki bolesti se zastopniki mesta Zagreba, druge prestolnice Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, in zastopniki njegovega prebivalstva klanjajo spominu ljubljenega vladarja, iščoč na tem svetem kraju utehe in moči, da bodo mogli sprejeti dedščino in jo neumorno ohraniti ter vztrajati v vdanem delu za ustvaritev tistih idealov, za katere je kralj Uediniteli dal svojo dragoceno kri in svoje vzvišeno življenje. Ceneč žrtve kot največjo svetinjo, je ves jugoslovenski narod živo občutil, da veličina Viteškega kralja Uedinitelja ni samo v njegovi genialni državniški modrosti in v njegovih herojskih delih, temveč tudi v ljubezni in vdanosti do naroda, iz katerega je izšel kot njegov prvi in najboljši sin. Temu narodu je ostal zvest do poslednjega diha. Služiti narodu, skrbeti za njegovo blagostanje in zagotoviti mu srečnejšo in boljšo bodočnost — to je bil njegov najvišji zakon. Od svoje najzgodnje mladosti se je boril kralj z ramo ob rami z borci v prvih vrstah, da svojemu narodu ohrani svobodo in da mu da pogoje za neoviran razvoj v gospodarskem in kulturnem pogledu. Za te ideale je žrtvoval sebe in s svojo mučeniško smrtjo nam je dal najvzvišenejši zgled, kako je treba za narod živeti in delati.

Ko polagamo ta venec kot zastopniki mesta Zagreba in negovega prebivalstva, želimo dati izraza svoji neizrekljivi ljubezni do vzvišenega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, in prosimo tu na tem svetem kraju Vsemogočnega, da nam podeli milost, da ljubezen, ki smo jo gojili do kralja Uedinitelja, še večjo in poglobljeno v tej težki bolesti prenesemo na Nj. Vel. kralja Petra II., ponavljajoč besede naše zaobljube: Da, kralj, tudi mi smo pripravljeni v vsakem trenutku dati svoje življenje za srečo, blaginjo in veličino kraljevine Jugoslavije in slediti tebi preko groba, ravnajoč se po poslednjih besedah, ki si jih pustil svojemu narodu v oporoki: Čuvajte Jugoslavijo!

Koncert Glasbene Matice v Stari Zagori

Sofija, 27. novembra. AA. Snoči je v dvorani društva »Teatr« v Stari Zagori priredila ljubljanska Glasbena Matica koncert. Udeležilo se ga je veliko število prebivalstva. Dvorana je bila nabito polna, mnogo ljudi je pa moralo ostati zunaj, kjer so poslušali koncert. Snoči so člani Glasbene Matice odpotovali v Trnovo.

Poslovilna večerja Dima Kazasova v Sofiji

Sofija, 27. novembra AA. Bolgarska brzojavna agencija poroča: Bolgarsko-jugoslovenska liga je priredila snoči poslovilno večerjo svojemu predsedniku g. Dimu Kazasovu, ki odide iz Bolgarije na svoje novo mesto kot bolgarski poslanik v Beogradu. Večerji so med drugimi prisostvovali tudi jugoslovenski poslanik Cincar-Marković in člani poslaništva.

Za nacionalno čast zagrebške odvetniške zbornice

Zagreb, 27. novembra. n. Zagrebški listi so v nocojšnjih izdajah objavili naslednjo izjavo:

V poslednjih dneh so dnevniki objavili razne netočne vesti o položaju v odvetniški zbornici in predvsem o poslovanju njene uprave. Da se te netočne vesti postavijo na svoje pravo mesto, izjavljamo:

Poslednjemu občnemu zboru odvetniške zbornice, ki se je vršil pretekli mesec, je prisostvovalo zelo malo odvetnikov, komaj deseti del vsega članstva. Ker kongres ni dal dolžnega izraza nacionalnim čustvom ogromne večine zagrebških in okoliških odvetnikov, se je ustanovil poseben akcijski odbor, da to pogreško popravi. Odboru so se spontano priključili vsi nacionalno zavedni odvetniki iz Zagreba in vsega področja odvetniške zbornice. Akcija tega odbora nima nikake strankarske ali osebne tendence, marveč zgolj ta namen, da se očuvajo in da pridejo do popolnega izraza nacionalna čustva odvetniškega stanu tudi v upravi zbornice.

Izjavo je podpisalo okrog 20 zagrebških odvetnikov.

Kakao ni več samo bogatim dostopen, temveč si ga more vsakdo privoščiti. Zavitek **Mirim kakaoa** za štiri osebe velja samo Din 1.—. **Mirim kakao** je priznano dober in okusen, pa tudi izredno hranljiv in okrepčujoč. Dobite ga v vsaki trgovini.

Rumunski prometni minister v Beogradu

Subotica, 27. novembra. č. Danes ob 11.30 so prispeli v Subotico rumunski prometni minister Rihard Franasovici s soprogo, šef njegovega kabineta Alexandrinu, načelnik glavnega generalnega štaba general Antonescu s soprogo, generalštabni podpolkovnik Orseanu s soprogo, direktor rumunskih državnih železnic inž. Bruckner in načelnik generalne direkcije državnih železnic v Bukarešti inž. Anastescu. Na postaji so goste sprejeli rumunski vojni ataše v Beogradu, podpolkovnik Craiculescu ter tiskovni ataše Anastasiu, dalje kot zastopnika jugoslovenskih državnih železnic inž. Laza Marković in postajenačelnik Sava Marković.

Gostje so se za nekaj ur ustavili v Subotici. Rumunski prometni minister je novinarjem izjavil: Zelo sem zadovoljen, da sem ponovno prišel v Jugoslavijo. Bil sem v Beogradu že pretekli mesec na veličastnem pogrebu vašega Viteškega kralja Aleksandra kot zastopnik rumunske vlade in reči moram, da je v meni še vedno silni vtis tega neizmerno žalostnega dogodka. Sedaj potujem v Beograd skupno z generalom Antonescom in železniškimi strokovnjaki, da sporazumno z vašo vlado uveljavimo v praksi prometno konvencijo, ki je bila sklenjena med obema državama. Minister in njegovi spremljevalci so se odpeljali še na šetnjo po mestu, ob 13. so bili na skupnem kosilu, pol ure nato pa so nadaljevali svojo pot v prestolnico, kamor so prispeli nocoj.

Atentat na starokatoliškega škofa

Novi Sad, 27. novembra. p. *V Starih Jankovcih se je danes mudil na cerkveni svečanosti starokatoliški škof Kaludjera. Ko se je po svečanostih nameraval z vozom odpeljati v Vinkovce, sta dva rimskokatoliška verska fanatika poizkusila izvršiti nanj atentat. Neki Andrija Guraševič je z nožem napadel kočijaža, njegov pajdaš Andrija Jankić pa je začel streljati na škofa. Krogla je zgrešila svoj cilj in smrtno nevarno ranila seljaka Toma Stangerja. Množica, ki je spremljala škofa, je oba napadalca takoj prijela, razorožila in izročila orožnikom, smrtno ranjenega Stangerja pa so morali prepeljati v novosadsko bolnico, kjer se bori s smrtjo.*

Mednarodni odbor za bojkot Nemčije

London, 27. novembra. g. Pod predsedstvom Američana Intermayerja se je sestala včeraj mednarodna konferenca za bojkot Nemčije, na kateri je bilo zastopanih 12 držav iz Evrope, Amerike in Afrike. Glavni govor je imel predsednik angleških sindikalnih organizacij Ciprine, ki je označil bojkot kot najsigurnejše sredstvo, da se nemški narod osvobodi sedanjih gospodarjev. Sklenjeno je bilo ustanoviti z vsemi državami odbore za organiziranje bojkota, obenem pa zbrati za fond v ta namen 50.000 dolarjev.

Posetite

2. razstavo sarajevskih preprog

V LJUBLJANI, ŠELENBURGOVA ULICA štev. 7, II. nadstropje

Razstava je otvorjena vključno do petka, dne 30. t. m.

Prodajamo na 24 mesečne obroke

Kr. banovinska tkalnica preprog, Sarajevo

Duh Viteškega kralja bdi nad Jugoslavijo

Lepo predavanje francoskega novinarja Dumasa v Toulouseu v radiu o Jugoslaviji in pokojnem kralju Aleksandru

Pariz, 27. novembra. AA. Pierre Dumas, urednik lista »La Petite Gironde« v Toulousu, je imel po tamkajšnjem radiu predavanje o Jugoslaviji, ki jo je pred kratkim prepotoval. Izvajal je med drugim:

Prepotoval sem pred kratkim srednjo Evropo in bil tudi v deželi Viteškega kralja Aleksandra Uedinitelja. Poročal vam bom kratko o jugoslovenski duši in o legendi. Ne bom vam govoril o Srbih, Hrvatih in Slovencih, tudi ne, da so se v Jugoslaviji združile Srbija, Črna gora, Južna Srbija, Dalmacija, Bačka, Baranja, Hrvatska in Slovenija. To so stara imena, ki so se vsa pretopila v ime Jugoslavijo. Današnja uedinjena Jugoslavija predstavlja veliko državo, velik narod, ki ima skupno dušo in ki je vezan s skupnimi interesi.

Resnih separatističnih teženj v Jugoslaviji ni. Jugoslavija pomeni deželo južnih Slovanov, Jugoslavija predstavlja njihovo etniško poreklo. Toda po svetovni vojni predstavlja pojem velikega naroda.

Danes je Jugoslavija v globokem žalovanju za velikim pokojnikom. Toda ta veliki pokojnik živi v srcih vseh Jugoslovenov. On je danes tisti, čigar duh inspirira vse delo. On je mučenik in svetnik. So pokojniki, ki nadaljujejo svoje delo, katerih duh ostane in dalje dela.

Tužna posmrtna povorka je minila. Počasi se izgubljajo in izginjajo zunanji znaki velike žalosti. Toda čedalje bolj stopa pred nas veliki lik kralja Aleksandra. V zgodovini Jugoslavije, bo večno živel spomin na velikega Kralja-mučenika. Jugoslavija je velika po svojem teritoriju, velika je po svoji zgodovini, po svojem duhu, po svoji iskreni solidarnosti, svoji neustrašenosti v težkih izkušnjah, svoji vztrajnosti in svojem junaštvu.

G. Pierre Dumas je nato pročital francosko besedilo jugoslovenske himne, ki so jo potem zapeli v srbohrvaščini. Po himni je g. Dumas nadaljeval svoje predavanje in poudarjal, da se v jugoslovenski državni himni izraža slovanska duša energičnega in hrabrega naroda. Nato so zapeli in zasvirali še več jugoslovenskih pesmi, ki jih je Dumas verno raztolmačil.

Kalimegdan je napravil na predavatelja globok vtis, posebno pa še spomenik hvaležnosti Franciji in spomenik zmage v Beogradu, ki je simbol moči. Prevladujoči vtis, ki ga je predavatelj dobil na potovanju po Jugoslaviji, je pa v tem, da je Jugoslavija izredno lepa država, v kateri vladata mir in sloga.

Predavatelj se je v svojem poročilu nato razgledal po Balkanu in podčrtal dejstvo, da je danes Balkan, ki je bil nekoč središče nemirov, eden izmed najmirnejših krajev Evrope. Govoril je tudi o Mali antanti in poudaril njen veliki pomen kot velesile. Nad Malo antanto plava duh spravljivosti, med balkanskimi narodi vladajo danes iskreni in dobri odnošaji, sloga in razumevanje. Čeprav je Francija često pokazala malomarnost do Jugoslavije, tako v političnem kakor gospodarskem pogledu, jo ljubijo v Jugoslaviji zato, ker je Francija. In če je Jugoslavija prestala ponovno težko preizkušnjo, je prišla iz nje prekaljena, velika in dostojanstvena.

Svoje poročilo je Dumas zaključil s vzklikom: Živela Jugoslavija! Živela Francija!

Spomenica za zimsko pomoč brezposelnim

Ljubljana, 27. novembra. Pred dnevi smo poročali o vprašanju beograjskega fonda za podpiranje brezposelnih. V njem se je iz prispevkov zaposlenega delavstva iz vse države nabralo že okrog 30 milijonov dinarjev. Toda borze dela, ki morajo po zakonu vsakemu brezposelnemu delavcu štiri oziroma šest tednov na leto plačevati podporo po 10 Din na dan, so skoraj brez sredstev. Posebno za zimo, ko bosta število in beda brezposelnih zrasla do viška, bo postala pereča nujnost, da se ta milijonski fond mobilizira in stavi borzam dela na razpolago. Na pobudo Delavske zbornice v Ljubljani je centralno tajništvo delavskih zbornic v Beogradu predložilo ministru za socialno politiko in narodno zdravje posebno spomenico, v kateri predlaga med drugim:

Na prvem mestu je nujno ukreniti, da se denarna podpora pri borzah dela za brezposelne poviša do najvišje mere, ki jo dopušča finančni zakon za leto 1934. Pravico do podpore je treba podaljšati na 20 tednov v letu. Za kritje teh izdatkov naj bi se uvedel morda poseben socialni davek, kakršnega so nekatere banovine uvedle za javna dela na svojem področju. Poleg denarne podpore bi bilo mogoče brez velikih denarnih žrtev organizirati tudi podpore v naturalijah, zlasti v kurjavi za zimo. Premog je pc premogovnikih zelo poceni, prav tako bi se dobila drva za majhen denar, tako da bi glavni strošek veljal samo prevoz. Če bi za prevoz premoga in drv za brezposelne delavce dovolila vlada vsaj one olajšave na državnih železnicah, kakršne prejemajo državni uradniki in pa razni konzumi, bi bilo prav lahko mogoče podpreti brezposelne delavce z večjo količino kurjave. Prav tako bi bilo mogoče brez velikih stroškov otvoriti po večjih mestih potrebne ogrevalnice. S takšnimi ukrepi bi se znatno olajšalo tudi ustanavljanje javnih kuhinj za brezplačno ali ceneno prehrano brezposelnih in bednih.

O vseh teh vprašanjih se bo razpravljalo tudi na seji upravnega odbora borze dela od 3. do 6. decembra v Beogradu. Udeleže se je zastopniki iz vseh delov države. Borze dela v dravski banovini bo zastopal g. Jakomin iz Ljubljane. 2. decembra bo tudi anketa rudarskih in plavžarskih občin ter naših bratovskih skladnic in drugih delavskih ustanov iz dravske banovine, na kateri se bo obravnavalo stališče našega delavstva o vprašanju, kako sanirati naše bratovske skladnice, ki stoje pred finančnim polomom. Dne 11. decembra se bo namreč vršila o tem anketa v Beogradu. Bratovske skladnice so pripravile predlog o uvedbi posebnega davka na vse izdelke kovinske in rudarske industrije. Dohodek naj bi pomagal kriti sanacijo bratovskih skladnic. Med drugim bo pri tej priliki tudi govora o delovanju beograjskega osrednjega fonda za preskrbo brezposelnih rudarskih in plavžarskih delavcev, ki je, kakor znano, odklonil predlog Glavne bratovske skladnice za sodelovanje pri ustanovitvi posebne borze dela za rudarje v Ljubljani.

Naše Prekmurje

Zanimivo predavanje prorektorja g. dr. Saviča v ljubljanski Ljudski univerzi

Ljubljana, 27. novembra. Ob velikem zanimanju občinstva se je v dvorani Delavske zbornice pod okriljem Ljudske univerze snoči vršilo predavanje prorektorja univerze kralja Aleksandra dr. Matije Slaviča o Prekmurju. Predavanju sta prisostvovala tudi rektor univerze prof. dr. Ramovš in načelnik prosvetnega oddelka pri banski upravi prof. Breznik.

Ob seriji lepih in nazornih skioptičnih slik je predavatelj povedel poslušalce v tiho in mirno pokrajino ob Blatnem jezeru, ob katerem sta pred davnimi stoletji stolovala Pribina in Kocel in kjer sta nosila blagovest tudi slovanska apostola sv. Ciril in Metod. Prekmurski Slovenci so potomci teh starih panonskih Slovencev. Kljub tej slavni preteklosti, ki je doslej še vse premalo znanstveno raziskana, pa sta zagovornika prekmurskega - madžarskega revizionizma Melich in Mikola — slednji je po rodu prekmurski Slovenec iz Zgornjih Petrovcev — izdala pred leti dve brošurici, v katerih trdita, da je bilo Prekmurje kolonizirano šele v 13. stoletju in da so prekmurski Slovenci, ki jih imenujeta Vende, od 13. stoletja ostali v mejah, v katerih žive še dandanes. Vendar pa tudi Melich in Mikola govorita o tisočletnem vendskem ali prekmurskem jeziku in o tisočletnih vendskih šegah in navadah. A kakor priznava tudi madžarski pisatelj Valentin Bellosicz v knjigi »Die österreichisch-ungar. Monarchie in Wort und Bild«, so se panonski Slovenci nekdaj dotikali moravskih Slovanov; ta zveza se je šele pozneje pretrgala z nemškim in madžarskim klinom. Ob Blatnem jezeru dandanes panonskih Slovencev ni več, Slovenci med Rabo in Muro pa so prišli pod oblast Budimpešte.

Predavatelj je svoje poslušalce nato popeljal skozi znameniti madžarski upravni in prosvetni središči, ki sta rezali kruh tudi prekmurskim Slovencem, skozi Sombatelj in Št. Gotard, z znano realno gimnazijo, na kateri se je šolala tudi nekdanja slovenska inteligenca iz Prekmurja, potem pa je prešel v najnovejšo dobo po vojni.

Nadvse zanimiva je reminiscenca, ki jo je g. predavatelj povedal ob tej priliki o tem, kako važno vlogo je pri dodelitvi Prekmurja Jugoslaviji igral češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Vsi napori naše delegacije na mirovni konferenci v Parizu l 1919., katere član je bil tudi predavatelj sam, so se zdeli brezuspešni. Na mirovni konferenci so delegati peterih velesil že odločili, da Prekmurje ostane izven jugoslovenskih mej. Treba je bilo napeti vse moči, da se ta sklep revidira. Med drugim je bilo treba pridobiti tudi japonskega delegata, da glasuje v naš prilog. Naša delegacija sama z Japonci ni imela zadosti dobrih stikov. Slučajno je izvedela, da dr. Beneš večerja z nekim članom japonske delegacije. Naši so naprosili dr. Beneša, naj Japoncu razloži prekmursko vprašanje in ga pridobi za nas. Dr. Beneš je prošnji rad ustregel in tako pripomogel k velikemu uspehu, za kakršnega moramo smatrati dejstvo, da je mirovna konferenca dodelila Prekmurje nam.

Nato je predavatelj v zanimivih izvajanjih predočil posebne zanimivosti prekmurske govorice in folklore, nas povedel skozi lepe prekmurske vasi in nas seznanil z obema središčema, Dolnjo Lendavo in Mursko Soboto. V Prekmurju je izmed 100.000 prebivalcev 76.000 Slovencev, 13.000 Madžarov, 2000 Nemcev, 1000 Srbov in Hrvatov in nekaj drugih. Po veroizpovedi je 66.000 katoličanov, 23.000 evangeličanov; ostali so raznih ver. Kakor pri drugih Slovencih, tako so evangeličani tudi v Prekmurju sprožili živahno slovstveno gibanje.

Končno je g. prorektor obrazložil še nekatera poglavja iz najnovejše kulturne zgodovine Prekmurja in se posebej dotaknil vprašanja najvišjega prekmurskega kulturnega zavoda, nižje državne gimnazije v Murski Soboti. Do prevrata je bila v Soboti madžarska meščanska šola. Ker je šentgotardska gimnazija, ki je bila nekako namenjena tudi za Slovence med Muro in Rabo, ostala izven jugoslovenskega Prekmurja, je prva narodna vlada za Slovenijo hotela dati Prekmurcem v nadomestilo novo gimnazijo v Soboti. Spočetka so bile s to gimnazijo velike težave. Naši nasprotniki so prve gimnazijce odvračali od nje, češ, da se kmalu vrnejo Madžari. A profesorji in dijaki so vztrajali in tako je šola zrasla do 7. razreda. Takrat pa so jo iz razlogov varčevanja začeli reducirati, dokler je niso reducirali na nižjo gimnazijo. V petnastih letih pa je iz tega zavoda vendar izšlo že veliko absolventov, okrog 100 jih je na univerzah, mnogi izmed njih se že tudi znanstveno uveljavljajo. Sedanji prekmurski akademiki se z velikim pogumom in z vztrajnim potrpljenjem potegujejo, da dobi Prekmurje popolno osemrazredno gimnazijo, k čemur jim vsa naša kulturna javnost želi najlepšega uspeha.

Poslušalci so predavatelja nagradili s prisrčnim aplavzom.

Angleška prestolnica v svatovskem oblačilu

Velike priprave za poroko princa Jurija in princese Marine

London, 27. novembra AA. Angleška prestolnica je že slovesno okrašena za poroko v kraljevski rodbini. Poleg zastav, ki so razobešene na vseh hišah, so mnoge fasade okrašene z girlandami in drugimi dekoracijami. Na glavnih londonskih ulicah in trgih so postavljeni ogromni stebri in slavoloki, zlasti v ulicah, ki vodijo k westminstrski opatiji. V neštetih izložbah so razpostavljene najnovejše fotografije princa Jurija, vojvoda Kentskega in princese Marine. V drugih pa tudi umetniško izdelani monogrami kraljevskih zaročencev.

Priprave za poroko se približujejo koncu. V mnogih stranskih ulicah so postavili velike tribune za več tisoč gledalcev. Tribune so drapirane z modrim, belim in zlatom in okrašene z girlandami ter britanskimi in grškimi zastavicami. Posebno svečano so okrašene glavne ulice v Westendu in Piccadillyju. Znana Bond-Street je kakor pravljica. Nad njo vise velikanski svatbeni zvonovi z monogrami kraljevskih zaročencev.

Kralj Jurij in kraljica Mary sta si danes dopoldne osebno ogledala v westminstrski opatiji priprave za poroko. Ogledala sta si tudi kapelo v Buckinghamski palači, ki je prirejena za pravoslavni obred poroke.

Program poročnih svečanosti obsega med drugim tudi svečano gala-večerjo na dvoru, nato pa sprejem. Na sprejem je povabljenih okoli 800 uglednih osebnosti iz političnih in diplomatskih krogov.

V Saint-Jameskem dvorcu so že doslej razstavili več tisoč raznih svatbenih darov. Novi darovi kraljevskima zaročencema pa še neprestano prihajajo. Za umetniško posodo in druge predmete iz kristala in stekla je določena posebna dvorana. Druga dvorana je za nakit, v ostalih prostorih pa je nastavljeno razno slavnostno perilo. Po svečani poroki bodo ženitovanjske darove nekaj dni razstavili tudi za občinstvo. Vstopnina, ki jo bodo pri tej priliki pobirali, pojde za razne dobrodelne ustanove.

Abesinski incident poravnan

Rim, 27. novembra. w. Kakor pišejo listi, je italijansko-abesinski incident zaradi napada na italijanski konzulat v Gondaru v severni Abesiniji poravnan. Abesinska vlada je dala Italiji popolno zadoščenje. Dne 24. t. m. je odšel mestni glavar v Gondaru kot zastopnik osrednje vlade na italijanski konzulat ter se tamkaj oficielno opravičil. Oddelek vojaštva je izkazal čast italijanski trobojnici in prezentiral orožje. Abesinski guverner je dobil navodilo, naj odide v Gondar, da izvede skupno z italijanskim konzulom preiskavo. Žrtvam napada so bile priznane precej visoke odškodnine. Spor je s tem popolnoma poravnan in ne bo imel nobenih drugih posledic.

Kakšna javna dela se nameravajo opraviti v gornjegrajskem srezu

Gornji grad, november

Pretekli teden je imel sreski odbor za javna dela v gornjegrajskem srezu sejo, ki jo je otvoril predsednik sreski načelnik g. Kandrič Matko in se v uvodu z lepimi besedami oddolžil spominu blagopokojnega kralja Aleksandra I Uedinitelja in pozval odbornike k splošnemu nadaljnjemu delu pod novim vladarjem kraljem Petrom II.

Po temeljiti izmenjavi misli se je soglasno določil naslednji program javnih del za najbližnjo bodočnost v gornjegrajskem srezu. Najnujnejša je ureditev nekaterih nevarnih hudournikov, in to Ljubnice v občini Ljubnem, Suhe v Kokarjah, Ljubije v občini Mozirju, Lučnice v Lučah, Trnave pri Mozirju, Hudega potoka in Pake v Šmartnem ob Paki, Šokate pri Gornjem gradu, Suhe v Rečici ob Savinji, Globače in Bele v Solčavi in Drete pri Rogačniku in pri občinski cesti ob Slugovem mostu v občini Gornjem gradu okolici. Potrebno je dalje zavarovanje vasi Solčave z obrežnim zidom, odnosno s škarpo ob Savinji. Stroški za ta javna dela bi znašali približno 1,500.000 Din.

Potem so potrebna vzdrževalna in zavarovalna dela na Savinji med Mozirjem in Ljubnem. V prvi vrsti se mora zgraditi solidna kašta na levem bregu Savinje in v oddelkih od Trnovške brvi do Štigličeve žage v v Spodnji Rečici. Na tem mestu je vzela Savinja pri neštetih zadnjih poplavah mnogo plodnega sveta najsiromašnejšim občanom. Obstaja nevarnost tudi za banovinsko cesto I. reda Mozirje—Radmirje in za Spodnjo Rečico, če se to zavarovanje ne izvede brez odloga.

Glede javnih del na cestah se je ugotovilo kot potrebno: rekonstrukcija banovinske ceste II. reda Radmirje—Solčava po poplavah, izravnava in preložitev v nekaterih točkah banovinske ceste II. reda Gornji grad—Nazarje v kraju Kropi in izravnava ovinka te ceste v kraju Pustem polju, preložitev, odnosno izravnava ostrega ovinka na banovinski cesti II. reda Letuš—Šmartno ob Paki v vasi Rečici ob Paki. Važna bi bila zgradba nove banovinske ceste I. reda Kamnik—Luče in v nadaljevanju ali Solčava—Sv. Jakob ali pa Ljubno—Črna. Ta projekt je eden najstarejših in je bil že predmet številnih konferenc. Dalje zgraditev banovinske ceste II. reda Bočna—Lipa—Vransko, da bi se na ta način dobila najkrajša zveza z državno cesto Ljubljana—Trojane—Vransko—Celje, preureditev dosedanje občinske ceste I. reda ob potoku Ljubiji v občini Mozirju okolici v banovinsko cesto II. reda v svrho zveze s Šentflorijansko dolino, zgraditev občinske ceste I. reda Bočna—Homec, gradnja ravne črte na banovinski cesti I. reda Kamnik—Gornji grad tik pod vrhom Černivcem v svrho opustitve promet ovirajočih serpentin. Istotako se je vzela v program odstranitev Brglezovega klanca na cesti Gornji grad—Radmirje. Stroški teh del na cestah so preračunani na okrog 10.000.000 Din.

V program so se vzele tudi asanacije v srezu, tako zgraditev neobhodno potrebnega zdravstvenega doma, odnosno zasilne bolnišnice, osobito pa prepotrebne izolirnice, in to v okolici Mozirja, in zgraditev vodovoda v letoviščarski in turistovski vasi Solčavi. V okvir melioracj pa se je vzelo izsušenje okrog 86 ha zamočvirjenih travnikov z drenažo v Pobrežju.

Vsa ta javna dela naj bi se izvršila do polovice z dotacijami iz državnega sklada, druga polovica pa iz banovinskega sklada za javna dela. Po določitvi teh najnujnejših javnih del v srezu se je sporazumno določil vrstni red za izvršitev teh del.

Za delegata sreskega odbora za javna dela v banovinski odbor za javna dela se je soglasno izvolil g. Goričar Matija, predsednik občine trga Mozirja in član banovinskega sveta dravske banovine.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Nekoliko oblačno, temperatura bo nekoliko padla. Zjutraj bo prevladovala megla.

Novosadska vremenska napoved za sredo: Deloma oblačno na zapadu in severozapadu, oblačno v ostalih predelih. Možnost slabega dežja v vzhodnih krajih.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Visoki oblaki se bodo polagoma razgubili. Marsikje megleno.

Naši kraji in ljudje

Zmaga in pobratimstvo Matičarjev v Plovdivu

Doživeli so sprejem in gostoljubje, kakor ga tudi kronika Glasbene Matice redko beleži

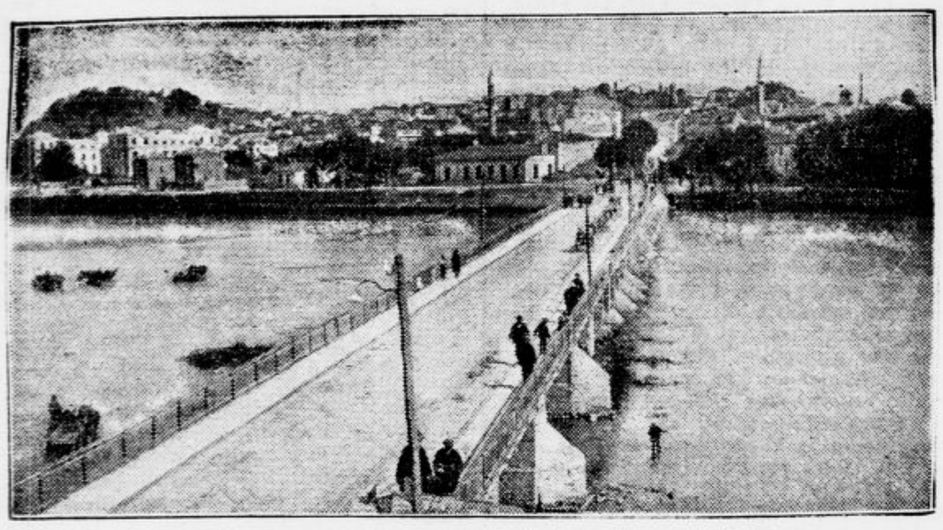

Most čez Marico pri Plovdivu

Plovdiv, 23. novembra.

Bivanje pevskega zbora »Glasbene Matice« v Plovdivu napravlja vtis, kakor da smo v starih, idealnih časih narodnih taborov. Povsod kipi navdušenje, drug podžiga drugega, pozdravi, petje, godba in zopet petje, staro in mlado se prijazno smehlja, ponuja in stiska roko, maha v pozdrav. Najbolj pa kipi navdušenje med mladino; dijaki in dijakinje iz preparandije, seminaristi, pravoslavni teologi, gimnazijke, vsi v najrazličnejših uniformah, se zbirajo, kosakajo v gručah, stoje v kolu in — pojo in pojo, pozdravljajo in vzklikajo. Tu je narod preprost in inteligenten. Govori, kakor misli, in se ne pretvarja. Matični zbor je na mnogih turnejah že doživel marsikateri prijazen sprejem, ni pa še doživel tako kipečega, odkritosrčnega, tako toplega in gostoljubnega sprejema in dokazov simpatij, kakor v Plovdivu.

Nepozabni prizori ob sprejemu

Člani plovdivskega pevskega zbora, ki so bili letos ob »Slavčevem« jubileju v Ljubljani, ne morejo pozabiti, kako lepo in prisrčno so bili sprejeti od Slovencev. V svojem idealizmu so zadevo še povečali in razbobnali po vsem zapadnem delu Bolgarske. Že v Sofiji se je poznal ta vpliv. Na vmesnih postajah na poti v Plovdiv, več nego uro vožnje pred Plovdivom in dalje, so prihiteli na postajo dijaki in dijakinje progimnazij in gimnazij, vzklikali, prinašali cvetlice. Do postaje Sarambej je prišla deputacija iz Plovdiva naproti s šopki cvetlic, s cigaretami, s prijazno besedo. Na postaji v Plovdivu samem pa se je zbralo pol mesta. Peron, precej prostran, je bil natrpan, da se človek ni mogel ganiti. Zunaj postaje in na vseh straneh okoli množica naroda. Vojaška godba je zaigrala ob prihodu vlaka, kakor bučanje se je slišalo vzklikanje tega morja ljudi. Čim so Matičarji izstopili iz vozov, so jih Plovdivčani obsuli z rožami, večinoma belimi in svetlo-rumenimi ogromnimi krizantemami. Članice zbora so komaj nosile vsaka svoj šopek. Sledili so oficielni pozdravi zastopnika mestne občine in zastopnikov pevskih zborov. Slednji so zapeli najprej jugoslovensko himno in nato geslo »Rodna pesem«, preparanđke na drugem koncu pojejo svoj pozdravni zbor, na tretjem koncu spet studenti, deloma samt, deloma s kolegicami zopet drug zbor.

Kakor v Sofiji, tudi tukaj povsod samo krepki, krasni, zvočni glasovi, kakor da bi bil ves bolgarski narod obdarjen z lepim pevskim glasom že po naravi. Na šolah pa tudi zelo skrbno in sistematično goje petje, posebno v progimnazijah in po gimnazijah v vseh razredih od najnižjega do najvišjega razreda, da na ta način vzgoje ogromen kader pevcev in pevk.

Matičarji so utonili v tej navdušeni gneči in komaj se je posrečilo skupini rediteljev, da so se mogli zbrati člani Matičnega zbora za svojim predsednikom dr. Ravniharjem, ki se je v toplih besedah ginjen zahvalil za krasni sprejem. Matičarji so še zapeli bolgarsko himno, nakar so Plovdivčani spet navalili na zbor in pozdravljali, objemali, vklikali, poklanjali cvetlice. Dolgo je trajalo, da se je mogel formirati nekak sprevod z vojaško godbo na čelu. Pot s kolodvora v mesto je široka, a po vsej širini je bilo naroda, v njem pa so kar tonili posamezni Matičarji, obdani od skupin studentov in studentk, od pevcev, od skupin gimnazijk in spet od skupin seminaristov. Čeprav je cesta široka in je vsa mrgolela ljudi, se je sprevod tako raztegnil, da zadnji Matičarji v sprevodu niso niti več čuli vojaške godbe na čelu, kvečjemu sem in tja kak votel udarec velikega bobna. In vse je pelo pa vzklikalo pa spet pelo, spredaj zbor, zadaj zbor, ob strani zbor gimnazijk. Trajalo je več nego pol ure, preden so zadnji Matičarji prišli v sredino mesta po poti, ki bi v najboljšem primeru potrebovali zanjo bore deset minut.

Pevsko pobratimstvo

Ko so se Matičarji razvrstili po raznih hotelih — vlak je bil prispel v Plovdiv ob 17. uri — so se komaj mogli do pol 20. ure pripraviti za koncert; zbrali so se v krasni, veliki dvorani Vojenega kluba h kratki vaji. Ob pol 21. se je začel koncert v nabiti dvorani, ki je le malo krajša od Unionove dvorane v Ljubljani. V ozadju globok balkon in ob levi strani štiri velike lože, vsaka za kakih 20 oseb. V ložah so bili sami oficirji s svojimi damami, na čelu jim general, komandant mesta. Tako častna udeležba s strani vojske je silno povečala pestrost družbe.

Med koncertom so se ponovili običajni prizori kakor na vseh koncertih pevskega zbora Glasbene Matice. Po vsaki točki ogromen aplavz, nekatere točke je moral zbor ob nejenljivem odobravanju ponoviti in na koncu dodati še več pesmi. Posebno je ugajal plovdivskim pevcem fini pianissimo kakor ga izvaja Matični zbor. Ugajale so spet posebno Adamičev »Mlad junak«, Lajovčev »Zeleni Jurij« in »Bolest kovač«, nadalje »Jadovanka za teletom« in narodne pesmi, posebno »Gor čez izaro«, ki se je moralo tudi ponoviti.

Po odmoru so se pojavile na odru različne deputacije, ki so poklonile tri pozlačene vence, plovdivski kmet (župan) pa je izročil zboru ogromen šopek velikih krizantem. Nadalje je prejel zbor tudi veliko umetniško oljnato sliko z motivi stare turške »kešte« (hiše), kakor jih nahajamo še dosti na trdnjavskih gričih mesta. Vse deputacije so v navdušenih govorih čestitale zboru in se zahvaljevale za obisk in nastop. Ob koncu koncerta, ko občinstvo ni hotelo zapustiti dvorane in je zbor dodajal in dodajal še narodne, se je na balkonu med občinstvom oglasil plovdivski moški zbor z nekaterimi bolgarskimi narodnimi. Matični zbor mu je sproti odgovarjal s svojimi narodnimi. Ta pevski dvogovor je ustvaril čudovit topel kontakt med pevci in občinstvom, dokler ni na koncu zbor iz občinstva zapel še svoje geslo »Rodno pesem«, v katero so upadli tudi Matični pevci, ki so se med tem že naučili ta krepki in izraziti bolgarski pevski pozdrav. Bilo je to pravo pevsko pobratimstvo, ki je močno ogrelo vse duše.

Velik banket

Po koncertu je množica občinstva počakala Matičarje pred dvorano in jih spet v velikem sprevodu med raznimi vzkliki spremila v dvorano, kamor so plovdivski domačini povabili zbor na banket. In ta banket je imel spet ogromne mere, kakor vse tukaj v Plovdivu. Bilo je več nego 200 udeležencev, med temi plovdivski kmet, general, »direktor na oblasti« (funkcija kakor naš ban), mnogi odlični glasbeniki in drugi. Ob vsakem Matičarju je sedel po en Plovdivčan (večinoma tukajšnji pevci) ali pa po ena dama. Tudi ta poteza je bila čisto značilna za ozki kontakt, ki se je ustvaril tukaj. Vsakega posameznega Matičarja je hotel imeti posebej vsaj po en Plovdivčan ali po ena Plovdivčanka. In spet so visoko šumeli valovi. Kmet in direktor na oblasti sta imela krasne, navdušujoče govore, ki so veljali predvsem tesnejšemu zbližanju južnih Slovanov. V enako toplem govoru se je zahvalil g. dr. Ravnihar, nadalje tudi minister n. r. Pucelj, ki od Beograda sem spremlja Matičin zbor in se odtod vrne jutri v Beograd v družbi s predsednikom dr. Ravniharjem, ki ima v nedeljo v Beogradu skupščino Jugoslovenskega pevskega saveza. Z govori so se oglasili še drugi, tako tudi ravnatelj Mahkota in nekaj plovdivskih pevcev-funkcionarjev. Da se je spet križalo slovensko in bolgarsko petje, posebno narodne pesmi, je kar odveč posebej poudarjati. Tudi tu so domačini tekmovali, kako bi gostom izkazali kako posebno pozornost. Pozno je bilo v noči, ko so se Matičarji razšli v svoje hotele.

Vreme je ugodno. Nebo je sicer nekoliko zastrto, vendar je ozračje suho, tako da se Matičarji lahko svobodno kretajo. Matičarji so seveda vsi v najboljšem razpoloženju, zdravi in čili. Na posebno željo domačinov in posebno tukajšnje navdušene mladine bo Matični zbor priredil jutri ob petih popoldne izreden koncert za dijaštvo, ki ga je tukaj zelo mnogo in ki povsod v velikih gručah spremlja Matičarje. Čim pride skupina Matičarjev mimo kake šole, že se kakor po nekem nevidnem migu odpirajo šolska okna in mladina obeh spolov aklamira in pozdravlja goste z navdušenimi klici, z mahanjem z robci in čepicami. To izredno prisrčno gostoljubje in venomer nadvse ljubezniva pozornost Plovdivčanov ostaneta Matičnemu zboru, ki je doživel že toliko navdušenih sprejemov, gotovo v neizbrisnem spominu.

FLORIDA

je dodatek hrani, ki je vreden zlata!

Povsem bela pšenična moka nima vitaminov. Z dodajanjem 5% Floride dobiva moka vse vitamine, a količina beljakovin te moke se zviša za polnih 37%, količina kovinskih soli za 50%.

To velja še v večjem razmerju za vsa druga vsakdanja živila!

Novinarski koncert — umetnostni dogodek

Ljubljana, 27. novembra.

O novinarskem koncertu precej pišemo vsako leto, toda ne le zato, ker je »novinarski«; če hočemo biti količkaj objektivni, moramo pač priznati, da zasluži ta koncert toliko pozornosti zaradi svoje

Prof. Marjan Lipovšek

umetnostne strani, saj navadno sodelujejo na njem naši najboljši umetniki, odlični pevski zbori in ta ali oni izvrsten orkester z izbranim programom. Prav je, da takšnemu glasbenemu dogodku posvetimo nekoliko več pozornosti, dogodku, ki je v ožjem pomenu besede ljudski koncert, v umetnostnem pa prireditev na visoki stopnji. Lahko torej zagovarjamo vnemo, ki se z njo posvečamo bližajoči se prireditvi, in lahko se zagovarja tudi reporter, ko poprosi sodelujočega umetnika za kratek nagovor.

Toda s takšnimi intervjuji je že zaradi tega težava, ker so naši glasbeni umetniki še bolj zaposleni kot reporter ter jim je takorekoč »težko priti do živega«. Marsikdo bi mislil, da je dovolj, če absolviraš konservatorij in si že posvečenec muz; pravi umetnik pa mora neprestano delati, ustvarjati, skratka, povsem živeti v svojem življenju ter poklicnem delu.

Karlo Rupel

Vstopil sem v naš glasbeni zavod baš, ko so bili sredi dela; iz učilnic so prodirali zvoki godal in se družili z melodijami petja. Človeku s ceste se zdi, da je vdrl nepoklican v svojstveno, samo vase zaprto okolje. Slednjič se znajdem v Babilonu, a profesorjev kabinet je zaprt. Ko vprašujem v upravi, kam se naj obrnem, vstopi naš znani umetnik Marijan Lipovšek iz stranske sobe. Mudi se mu v učilnico. Toda vseeno mi ne more uiti. Mlad in živahen je, vendar pa sprevidiš, na prvi pogled, da je že ves v svojem poklicnem delu, da je globoko kultiviran umetnik, kar ga je poduhovilo, vendar pa ne oddaljilo od življenja, da lažk še lahko govori z njim. Sicer ga pa poznate. Skromen je, neštetokrat je že nastopal na koncertih in vedno tudi prepogel kot spremljevalec pri klavirju solistom, pevkam, pevcem, violinistom — odločujoče do uspeha. Kritika je takoj spoznala njegovo nadarjenost in zdaj je Lipovškovo ime že dobro znano.

Bogi Leskovic

— Kdaj se je utanovil trio, ki ga tvorite Vi, Leskovic in Rupel?

— Prvič smo nastopili šele lani 23. januarja v Hubadovi dvorani, sicer smo pa nastopali prej kot solisti. Naš trio je torej še v začetku. Občinstva se je kar trlo v dvoranici, toda, saj veste, kako je majhna. Igrali smo le klasične svari, Mozartove, Beethovnove in Schubertove. Sicer pa to ne spada sem.

— In kdaj spet nastopite samostojno?

— Prvi letošnji samostojni koncert bomo priredili prihodnji mesec v filharmonični dvorani.

— Zdaj pa občinstvo zelo zanima, kaj ste si izbrali za novinarski koncert.

— Igrali bomo Čajkovskega trio, prvi stavek Pecco elegio. Čajkovski je napisal to delo v spomin slavnega ruskega skladatelja N. Rubinsteina. V splošnem je delo zelo elegično in ima vse odlike Čajkovskega; lepo teče in stavek je pisan kljub elegičnemu značaju zanimivo in ritmično. Začne se z mikrim motom ter se v uvodu čelo, violina in klavir izmenjavajo v melodiki. Po nekoliko živahnejšem odstavku, ki hkratu vodi iz resnega v živahno, samosito nastrojenje, nastopi hiter stavek z eksaktno izdelanim glavnim temo, nakar se muzika prelije v lirični stranski tema. Kot osnovno razpoloženje tega stavka je komponist vstavil po burni izvedbi zopet elegično adagio, ki s podobno medigro, kot v začetku, preide v ponovitev hitrega dela. Stavek se konča zelo mirno v osnovnem elegičnem nastrojenju.

— Oprostite mi, da sem Vas zadržal! Nedvomno imate mnogo dela.

— O, prosim! Dela imam pa res ogromno!

Gospa Marija Rusova †

Lukovica, 27. novembra.

V Št. Vidu pri Lukovici je po daljšem trpljenju umrla v lepi starosti ga. Marija Rusova, zgledna družinska mati, V srečnem zakonu z možem, znanim gostilničarjem in posestnikom, ki pa ji ga je smrt ugrabila pred tremi leti., se ji je rodilo deset otrok, od katerih jih živi še osem in so ji vsi izkazovali najglobljo hvaležnost

in ljubezen. Najstarejši sin Josip je major v pokoju, dr. Mavricij mestni fizik v Ljubljani, Viktor, lesni trgovec, Srečko ravnatelj zavarovalnice, Franc je bančni ravnatelj, ga. Pavla, soproga višjega uradnika, ga. Berta vdova železniškega uradnika, ga. Iva pa je soproga bančnega uradnika. Doma je bila blaga pokojnica iz rodu Štajerjevih v Idriji, kjer se je rodila 22. marca 1858. Bila je od nekdaj na glasu kot dobra, skrbna, dobrosrčna in zelo gostoljubna gospodinja. Svoje otroke je vzgojila tako, da lahko njeno družino prištevamo med najuglednejše v Sloveniji. Ugledne pokojnice se je večkrat spomnilo tudi »Jutro«, tako lani v marcu za 75 letnico. Pogreb ugledne slovenske matere bo v sredo ob 10. Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Proslava 1. decembra

pri ljubljanskih sokolskih društvih.

Vsako ljubljansko sokolsko društvo proslavi letošnji 1. december s slavnostno sejo ob pol 11. dopoldne v lastnih prostorih (Sokol IV izjemoma ob 11. dopoldne, enako Sokol II na realki). Udeležba za članstvo, naraščaj in deco obvezna. Člani društvenih uprav v kroju s florom na levem rokavu, ostali v civilu z znakom. Dnevni red obsega glasbene in pevske točke, recitacije, govor o kralju Aleksandru I. in prisego vsega članstva Nj. Veličanstvu kralju Petru II.

Članstvo se izrecno opozarja na neizbežno dolžnost, da zaradi ustmene prisege prisostvuje osebno; takoj po zaključku slavnostne seje bo sledila tudi še pismena prisega, ki jo mora vsakdo oddati po seji pri izhodu iz dvorane. V ta namen je vsakomur v pisarni pristojnega društva na razpolago tiskan obrazec prisege, ki naj ga vsakdo sam dvigne pred 1. decembrom, vsaj pa eno uro pred pričetkom slavnosti. Podpisani obrazci prisege se ne bodo sprejemali pred zaključkom seje.

Izrecno opozarjamo na sklep savezne uprave, po katerem bodo črtani vsi oni pripadniki sokolskih društev, ki bi iz neupravičenih razlogov ne položili ustmene in pismene prisege.

Obrazcev pismene prisege ne bomo nikomur pošiljali; tudi ne bo nihče pismeno vabljen. Zato velja ta poziv obenem kot vabilo.

Obenem opozarjamo pripadnike in prijatelje Sokolstva, da se bodo na dan proslave in v naslednjih dnevih prodajala »Sokolska srca«. Izkupiček prodaje se bo razdelil med savezni, župni in društveni socialni fond Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Vabimo vsakogar, ki mu bo ponudeno v nakup »Sokolsko srce«, da žrtvuje 2 Din za to plemenito akcijo.

Ljubljanski Sokol, Sokol I Tabor, Sokolsko društvo Ljubljana II, Sokolsko društvo Ljubljana III, Sokolsko društvo Ljubljana IV, Sokolsko društvo Ljubljana-Šiška.

Le vkup, Polžarji!

SMUČARSKI KLUB: POLŽ LJUBLJANA

Zares nebeško lepa je naša dežela: ošabna Gorenjska, otožna Notranjska, bogata Štajerska. Ponosnim sestram se hoče pridružiti naša ljubezniva *Dolenjska* stran. Od Kuma, gospodarja Posavja do kočevske planote, od samotnega Krima tja do Gorjancev in še doli k bregovom žlahtne vode Kulpe se razprostira pokrajina položnih gričev, sončnih travnikov in vinskih goric, pokrajina polna miline, vstvarjena ljudem v veselje in dopadenje. A niso je poznali.

Prišla bo zima, sneg pokrije goro in plan. V snežnobeli obleki, kakor nevesta z družicami pričakuje svate, nas bodo klicala pobočja dolenjskih hribov in gričev, idealno lepi smuški tereni: Pridite in hitite, zakaj dnevi so kratki in vsi ste potrebni veselja!

Odbor SK Polža Vas vabi, da vstopite v članstvo društva, ki je prvo odkrilo zimske krasote Dolenjske, in ki hoče, da ste teh krasot deležni meščani in deželani, resni možje in lepe gospe, postavni fantje in ljubka dekleta. Pridružite se nam in pomagajte, da na široko otvorimo dolenjski smuški raj!

Gori pri Sv. Duhu nad Višnjo goro smo zgradili dolenjski smučarski dom »Polževo«. Še malo tednov, pa bodo njegova gostoljubna vrata odprta našim sportnikom in turistom, članom SK Polža in vsem dobrodošlim gostom. — Sprva nas je bilo malo. Z vnemo in ljubeznijo smo se lotili dela. In kjer smo trkali in prosili, so nam bili naklonjeni. Kako bi sicer mogli uspeti? Kako smo sicer mogli postaviti prostorno hišo, na ven skromno, vznotraj pa urejeno tako udobno, da bo človeku težko ločiti se od prijazne tople domačnosti. Pridite in poglejte in bodite z nami, kajti za Vas smo zidali in tesali, za Vas in za čast in korist naše nebeško lepe dežele!

Smuk — Polž! *SK Polž.*

V vednost: Poslovno leto SK Polža traja od 1. oktobra do 30. septembra. Člane sprejema klubov odbor (Ljubljana, Knafljeva ul. 5) na pismeno ali ustmeno prijavo: ustanovne, redne in podporne. Ustanovni člani plačajo ustanovnino 200 Din (pravne osebe vsaj 500 Din). Redni člani lahko postanejo smučarji, stari nad 18 let; na vpisnini in članarini skupaj plačajo 20 Din, soproge rednih članov 10 Din. Podporni člani plačajo vsaj 20 Din. Za dijake znaša vpisnina in članarina skupaj 5 Din; istotoliko za mladino izpod 18 let (naraščaj).

Odbor poziva prijatelje na deželi, da se prijavijo za poverjenike. V vsaki dolenjski občini bi morali imeti po več poverjenikov. Dostavili jim bomo prijavnice ter položnice Hranilnice dravske banovine. Odbor želi, da se za ustanovne člane priglasijo vsi oni, ki premorejo enkratni večji prispevek.

Članske izkaznice dostavi odbor sprejetim članom neposredno ali po poverjenikih.

Člani uživajo ugodnosti, določene v pravilih društva, ter znatne popuste na »Polževem«.

Za pustolovce je v Ljubljani še vedno dovolj denarja

Ljubljana, 27. novembra.

Že nekajkrat smo lahko zabeležili, da smatrajo nekateri pustolovci Ljubljano za pravi eldorado. Za Sturdzo, rumunskim »princem«, za starim mednarodnim sleparjem Steinom in drugimi hohštaplerji se je pojavil te dni v Ljubljani mlajši elegan, ki se je nastanil v nekem hotelu blizu kolodvora. Čepel je ure in ure v kavarni. Nekaj dni se je zadržal v nekaki »splendid isolation«, dokler niso postali nanj pozorni posamezni gostje, ki vidijo v vsakem tujcu odrešenika, po katerem bi utegnili priti do denarja in zaslužka. Hodili so okrog njega, kakor maček okrog vrele kaše, slednjič pa se jim je le posrečilo stopiti z njim v stik in v pomenek.

In po raznih ljubljansko-gosposkih vljudnostnih frazah se je seveda hitro ugotovilo, da je novi znanec zastopnik bogatih brazilskih plantaž, ki imajo svoja velikanska skladišča kave, sladkorja in drugega kolonijalnega blaga v Hamburgu in katerih ladje plovejo dan za dnem čez širni ocean.

Gospod Armando P. je imel okrog sebe čedalje večji krog radovednih poslušalcev: izkušenih bivših in še-trgovcev, trgovskih potnikov, gospodarstvenikov in sploh ljudi, ki se jim hoče zaslužka. Pa kdo se ga brani? Vsakdo je tujca poslušal v prepričanju, da je vse res, kar govori. Možak je zatorej kar sproti obljuboval mesta in nastavljal ljudi s plačo po pet ali vsaj štiri tisoč Din na mesec. Pri tem je hitel zbirati kavcije in tudi provizije za dela v novih skladiščih, ki jih je najemal po Ljubljani za svoje eksotične gospodarje.

Gospod Armando P. se je komaj sproti otepal ljudi ki so silili k njemu in se pulili za njegovo naklonjenost. Nihče ni pomislil, da imajo pred seboj sleparja in ljudi ni motilo niti to da Armando nekaj dni niti ni premogel suknje, marveč je hodil okrog brez nje kljub občutnemu mrazu. Omenil je samo, da je navajen hoditi lahko oblečen, kajti je treniran sportnik, ki ga suknja samo ovira!

Za eksotičnega brazilskega gosta, ki govori več tujih jezikov, se je slednjič pričela zanimati policija. Zaprla ga je in zaslišala in ugotovila, da je bil 35-letni Armand P. špedicijski uradnik iz Trsta, ki je pobegnil iz Italije zaradi sleparij. Odpeljal se je naravnost v Ljubljano. Na policiji je trdil, da je popolnoma nedolžen. Spočetka — pravi — je radovednikom po pravici govoril, kdo da je, a so ga neverjetni Tomaži, ki so vohali v njem bogatega tujca, sami prisilili do tega, da se je pričel lagati. In ker ni baš brez fantazije, je imel okrog sebe kmalu nekaj žrtev...

Tiralica

Kraljevina Kinolandia in policijska uprava v Hollywoodu izdajata tiralico za Stanom Laurelom, njegovim pajdašem Oliver-

jem Hardyjem, rojenima neznano kedaj, od nepoznanega očeta in matere, z domovinsko pravico na vsej zemeljski obli, zaradi zločina zoper tujo lastnino, zaradi prestopka zoper čast, zaradi nedovoljene nošnje orožja in zaradi neupravičenega prisvajanja raznih visokih naslovov kakor: »Vražja brata« ali Fra Diavolo.

Kdor ju kje vidi, naj predvsem pazi nase in potem naj takoj javi prvemu, ki je junak in pogumnejši od njega, da oskrbi aretacijo. Kakor smo zvedeli se klatita nekje okoli Ljubljane. Njun osebni opis: prvi je velik in tehta 150 kg, drugi je suh in dolg in tehta nekaj malega nad 45 kg.

Danes velefilm

INGE IN MILIJONI

Film divne ljubezni in lepote. Največja tihotapstva z devizami in valutami.

Brigite Helm, Pavel Wegener in Otto Wallburg

Ljubezen in kriminal.

Telefon 21-24 ELITNI KINO MATICA Telefon 21-24

Predstave danes ob 4., 7.¼ in 9.¼. Predprodaja vstopnic od 11. do ½13.

Domače vesti

• Zgodovinski jubilej Karlovca. Staro mesto Karlovac slavi v teh dneh zanimiv zgodovinski jubilej. Pred 125 leti so ga zasedli Francozi in ostali v njem štiri leta. Po dunajski mirovni pogodbi leta 1809. si je pridobil Napoleon poleg drugih avstrijskih pokrajin tudi del Hrvatske med Savo in morjem. Tako je prišel Karlovac pod francosko oblast. Francoska okupacija je bila izvedena brez krvi in brez incidentov v najlepšem miru 28. novembra 1809. Mesto je zasedel francoski general Delsons s 5000 vojaki. Avstrijska posadka se je že nekaj dni poprej umaknila v Zagreb. Od francoske okupacije so imeli Karlovčani velike koristi, ker je v mestu poleg drugih gospodarskih panog posebno napredovala trgovina. Francoske vojaške oblasti so od prvega dne okupacije do 25. decembra porabile za prehrano vojaštva in živine preko 100.000 forintov. Z okupacijo sicer niso bili zadovoljni plemiči in privilegirani stanovi, širokim slojem ljudstva pa je prinesla srečo in blagostanje. Avstrijske čete so se vrnile v Karlovac spet 21. avgusta 1813 in razmere so se takoj zelo poslabšale.

• Kulturno in prosvetno društvo Cankar v Beogradu sporoča vsem članom in prijateljem društva, da se bo vršil v soboto 1. decembra ob 20. v društvenem lokalu Kraljice Natalije ulici štev. 5 komemorativni večer. Predaval bo tovariš Janko Podmenik o življenju in delu blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Vse člane in prijatelje društva vabimo, da se predavanja polnoštevilno udeleže.

• Nov grob. V Dolnjem Logatcu je umrl dolgoletni občinski odbornik in predsednik gozdnega odbora, ugledni hišni posestnik g. Franc M a č e k. Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• Poplavljena hercegovska polja niso redka pojava, a tako hude poplave, kakor je bila zadnja, ko se je daleč naokrog razlila tudi Neretva, ni bilo že 30 let. S to poplavo vred so bile v 30 letih tri poplave na velikem področju. Prva največja je bila leta 1903, druga pa spomladi 1923. Poplava leta 1903. je bila obsežna ravno tako kakor zadnja, po škodi pa bo zadnja najbrž še večja. Popovo polje je še vedno pod vodo, ki je spr'a dosegala višino 10 do 15 m. Preko polja se kmetje še vedno vozijo s čolni. V nedeljo zvečer se je kmet Savo Kovačević iz Poljice s sedmimi drugimi kmeti vkrcal v čoln, ki se je nedaleč od vasi prevrgel. Pri tej nezgodi sta dva kmeta utonila, ostale pa je rešil motorni čoln, ki je baš tedaj krenil iz Zavale ter že od daleč opazil nesrečo.

• Pomanjkanje zdrave pitne vode v Dalmatinski Zagori. S pomočjo banske uprave bodo v nekaterih vaseh Dalmatinske Zagore izkopali studence ter popravili vodnjake. Ta dela bodo prebivalstvu v veliko korist, ker je Dalmatinska Zagora doslej mnogo trpela azradi pomanjkanja zdrave pitne vode. Vode je sicer dovolj, a je zelo težko priti do nje. Ponekod je treba kopati po 10 do 20, po drugod pa celo po 50 do 100 metrov globoko. Takega dela kmetje sami ne morejo izvesti, ker jim ne manjka samo denarnih sredstev, temveč tudi potrebnega materiala.

• Obnova vodovoda Vaše Sokolovića. Legendarni turški vojskovodja Mehmed paša Sokolović je v svoji ožji domovini Bosni v 16. stoletju zgradil več važnih arhitektonskih objektov. Tako je zgradil tudi znameniti most preko Drine v Višegradu in staroslavno džamijo v vasi Sokolovićih pri Rudogu. Do te džamije je napeljal slavni vojskovodja tudi vodovod. Ta vodovod je služil svoji svrhi polna štiri stoletja do pred nekaj leti, ko se je glavni kanal zasul. Kmetje iz Sokolovićev in okoliških vasi so že nekajkrat prosili za popravilo starega vodovoda in sedaj so prišli strokovnjaki sarajevskega higienskega zavoda in pregledali stare vodovodne naprave. Komisija je ugotovila načine obnove, ki bo izvedena s pomočjo banovine in občine od strokovnjakov higienskega zavoda.

* Požig zidanice. V eni zadnjih noči je pogorela v Novi gori zidanica posestnika Janeza Kuharja iz Malih Drušč. Zidanica je bila daleč od bivališč in zato ni nihče ognja pravočasno opazil. Preden so mogli lastnik s sosedi priti na kraj nesreče, je bilo že vse na tleh, vendar so še rešili okrog 10 hl vina, last Kuharjevega soseda. Ogenj je skoro gotovo zanetila hudobna roka.

• Potrjena sodba v stonskem procesu. Z razsodbo najvišjega sodišča je likvidirana afera, ki je več let razburjala velik del Dalmacije. V solarni v Stonu je v pravem pomenu besede paševal upravitelj Konstantin Slavković s svojo ženo Jelko. V kantini so se uprizarjale vsakovrstne orgije, v pisarnah pa opravljali razni nepošteni posli. V božični noči 1930 pa je padla tudi človeška glava. Ob zidu pokopališča so našli mrtvega nekega bivšega pajdaša Slavkovićeve družbe, ki pa ji je v zadnjem času postal nevaren. Proti njemu je bila uprizorjena prava morilska zarota. Preiskava proti zarotnikom se je vršila nenavadno dolgo in šele letos junija je bila izrečene sodba. Tedaj je bil Konstantin Slavković obsojen na 11, njegova žena pa na 4 leta robije. Obsojena sta bila še dva morilska zarotnika na 6, odnosno na 3 leta robije. Vse te kazni je najvišje sodišče sedaj potrdilo. Med dolgotrajno preiskavo se je nabralo toliko spisov, da so jih morali sedaj z vozom voziti od pošte v poslopje sodišča.

• Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

Ljudska univerza

Drevi ob 19.15 bo v nadaljevanju tečaja: »Naša država« prvo predavanje: Preb'valstvo, drugo pa: Doba samostojnih držav. Tečaj se bo vršil v državni trgovski akademiji.

u— Spored letošnjega novinarskega koncerta na državni praznik 1. decembra v »Unionu« je edinstven. Obsegal bo našo narodno pesem, deloma obdelave, ki se bodo prvič javno izvajale. Koncertanti so prvovrstni umetniki. Uvod v koncert bo recitacija »Prologa o smrti in življenju«, ki ga je v spomin na Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja napisal pesnik Alojz G r a d n i k. Prednašal ga bo član ljubljanske drame E. K r a l j. Nato nastopi Orkestralno društvo Gl. Matice ter godalni orkester pod vodstvom skladatelja Š k e r j a n c a. Zasvira nam poleg državne himne novo, nalašč za ta koncert zloženo Škerjančevo kompozicijo »V onom črnem lese«. Nato zapoje mojstrski basist in ravnatelj Drž. konservatorija g. B e t e t t o tri narodne pesmi, ki jih je priredil za glas in orkester takisto skladatelj Škerjanc. Sopranistka gdč. Ž u p e v č e v a bo pela Devovo »Kanglico« in Pavčičevo »Pastirico« s spremljevanjem dirigenta Š t r i t o f a. Prvi del programa zaključi nastop odličnega Akademskega pevskega zbora pod vodstvom dirigenta g. M a r o l t a. V drugem delu večera nastopi trio R u p e l-L e s k o v i c-L i p o v š e k s Čajkovskega »Elegijo«, nato po pel tenorist g. Jože G o s t i č dve narodni pesmi v harmonizaciji kapelnika Neffata ter eno koroško narodno od prof. Ravnika. Spored zaključi nastop »Ljubljanskega Zvona« z Devovo »Barčico« in Adamičevo »Ženka mi v goste gre« pod vodstvom g. M a t u l a. Spored novinarskega koncerta je torej odličen, prvovrstni izvajalci jamčijo tudi za popoln glasbeni užitek. Vstopnice so naprodaj v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Sezite pravočasno po njih!

u— Rezervni častniki in vojaški uradniki, ki žive v Ljubljani, se obveščajo, da bo zanje ustna in pismena prisega Nj. Vel. kralju Petru II. v nedeljo, dne 9 decembra. Kdor še ni prijavil svojega sedanjega stanovanja mestnemu vojaškemu uradu na Ambroževem trgu št. 7, naj to nemudoma stori, da ga bo mogoče pravočasno vpisati v seznam zaprisege.

u— Zglasitev za vojaško prisego. Vsi v Ljubljani bivajoči vojaški obvezniki, ki so rojeni v letih 1884 do 1914 in so že odslužili svoj kaderski rok, se morajo v svrho vojaške prisege Nj. Vel. kralju Petru II. zglasiti v dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu št. 2 vsak dan od 8. do 13. ure, po sledečem redu: ponedeljek 3. decembra letniki: 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, in 1889; torek, 4. decembra letniki: 1890, 1891, 1892, 1893, 1894 in 1895; sreda, 5. decembra letniki: 1896, 1897, 1898, 1899, 1900 in 1901; četrtek, 6. decembra letniki: 1902, 1903, 1904, 1905, 1906 in 1907; petek, 7. decembra letniki: 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913 in 1914. K zglasitvi naj prineso s seboj voj. knjižico ali kakšno drugo listino, iz katere bo razvidno, katera občina jih vodi v vojaški evidenci.

u— ZKD priredi drevi ob 20. pri JNAD »Jadran« predavanje o Koroški s skioptičnimi slikami. Arena Narodnega doma. Predaval bo drž. tožilec g. dr. Fellacher. — Pomladek Jadranske straže na K. drž. real. gimnaziji priredi drevi ob pol 18. pod okriljem ZKD predavanje o Primorski in Istri s slikami. Predaval bo g. Figar Vekoslav, akademik.

Danes velika premiera velefilma

MAGDA EVANS

v sportnem in zabavnem filmu

KAKO OSVAJAM ŽENE

Film vodnega sporta, ljubezni, smeha

ZVOČNI KINO IDEAL

Predstave ob 4., 7. in 9.¼ zvečer

u— Po slavnih čeških parkih in slovaških parkih nas bo drevi vodil upravnik mestnih nasadov g. Anton Lap pri svojem predavanju, ki ga priredi podružnica SVD ob 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerji. Na slikah bomo občudovali rajsko lepoto po vsem svetu slovečega državnega parka v Pruhonicah, ki je zaslovel po svetu zlasti pod imenom prejšnjega lastnika grofa Silve Tarouče, sedaj pa vodi 200 hektarov velike nasade češkoslovaška dendrološka družba. Park je zlasti znamenit radi svojih zimzelenih nasadov, zato bodo pa slike še posebno zanimive, ker so tudi za naš Tivoli že pripravljeni načrti, da ga počasi izpremenimo v krasen zimzeleni narodni park, ki bo nosil ime pokojnega prof. dr. Jesenka. Iz Pruhonic bomo šli še na Slovaško pogledat nad 100 ha velik park Mlinjane, da bomo pri predavanju spoznali res najznamenitejše moderne evropske parke z najbujnejšimi tako imenovanimi kamenitimi vrtovi. Vstopnine ni.

Oglejte si danes HELENE HAYES v velefilmski drami

Greh gospe Claudet

To je drama, ki jo mora videti vsak.

ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30

Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri.

Cene 4.50 in 6.50 Din

u— Žene! Matere! Pridite vse na manifestacijsko zborovanje za mir, ki se bo vršilo danes 28. t. m. ob en četrt na sedem zvečer v dvorani Delavske zbornice.

u— Društvo »Soča« — matica bo v soboto 1. decembra ob pol 9. zvečer v salonu pri »Levu« primerno proslavilo 16-letnico osvobojenja in narodnega državnega ujedinjenja. Po proslavi bo predaval g. dr. Ante Slodnjak, profesor Trgovske akademije, o stoletnici rojstva našega velikega pisatelja in znanstvenika Frana Erjavca, ki je preko 20 let služboval v Gorici in tudi tam umrl. Priporočamo toplo vsem članom, prijateljem in drugim, da se udeleže tega večera v čim večjem številu ter počaste spomin našega velikega znanstvenika. Vsi dobrodošli, vstop vsakomur prost! Predavateljski odsek.

u— Punčke živé, mladinsko spevoigro v treh dejanjih bo igralo društvo »Tabor« v nedeljo 2. decembra ob 11. dopoldne v dvorani Delavske zbornice. Mamice privedite svojo drago decol Vstopnina neznatna.

u— Kolo jugoslovenskih sester Moste-Sv. Peter poziva vse svoje članice in sploh ženstvo, da se udeleži v velikem številu, če mogoče v narodnih nošah, vsaditve spominske lipe v Mostah dne 1. decembra. Spored slovesnosti bo razglašen v časopisju in tudi z letaki.

u— Jugoslovensko napredno akademsko društvo »Jadran« izjavlja, da notice o izidu občnega zbora Društva slušateljev juridične fakultete, ki je izšla v nedeljskem »Jutru«, ni ono objavilo.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

u— Jadranaši! V četrtek 29. t. m. ob 17. sestanek članov dramske sekcije v društveni posvetovalnici. Posebno novinci vabljeni.

u— Jadranašice! Danes ob pol 17 bo obvezen članski sestanek. — Načelnica.

u— JNAD Jadran obvešča odbornike, da bo seja centralnega odbora v petek 30. t. m. ob pol 16. — Odbor.

u— Ljubljanski Sokol poziva vse člane smučarje in smučarke, da se polnoštevilno udeleže sestanka, ki bo v četrtek 29. t. m. ob 19. uri zvečer v društveni mali dvorani. Dnevni red: 1. Poročilo starega odbora. 2. volitve novega odbora. 3. sestava programa za tekoče leto. 4. slučajnosti.

u— Prva redna skupščina JNAK »Edinstva« je bila 20. t. m. ob prvi obletnici klubovega obstoja v veliki dvorani ZKD v Kazini. Zbor je otvoril predsednik Janez Tomšič. Prečitali so se vdanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II. in Visokemu namestništvu, pozdravna brzojavka ministru prosvete dr. Šumenkoviću in pozdravni pismi rektorju g. dr. Ramovžu in banu dr. Marušiču. Zatem je predsednik s toplimi besedami govoril o Velikem pokojnem kralju, ki nam je zapustil oporoko: »Čuvajte Jugoslavijo!« Njegovo oporoko bo izvršil kralj Peter II. in vsi nacionalisti mu bodo stali ob strani. Prisotni so z odobravanjem spremljali predsednikova izvajanja. Sledila so poročila posameznih odbornikov, nato pa je predsednik revizorskega odbora brat Krnič Gojko predlagal odboru absolutorij. Njegov predlog je bil soglasno sprejet. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika Janez Tomšič. S tem je občni zbor pokazal, kako člani cenijo Tomšičevo delo v klubu. Nadalje so bili izvoljeni: podpredsed. Colarič Martin, podpredsednica Brečkova Zofka, tajnik I. Uratarić Bogdan, tajnik II. Jenko Marjan, tajnik III. Čotar Branko, blagajnik I. Kotnik France blagajnik II. Vičinić Vuko, gospodar Gorjanc Karol, čitalničar Schmidt Ivan, odborniki Polić Zoran, Stevović Vojislav in Tajnik Miloš, revizorski odbor: predsednik Krnić Gojko in revizorja Vuković Slobodan in Tonin France. Novoizvoljeni odbor in vsi izvršni člani so podpisali prisego, da bodo ostali zvesti visoki kraljevski rodbini Karadjordjevićev in da bodo aktivno pomagali jugoslovenskemu narodu pri delu za boljšo bodočnost.

u— Premiera veseloigre Ladislava Busa »Hčerki njene ekscelence« bo v Šentjakobskem gledališču v petek ob 20.15. V glavnih vlogah nastopajo dame: Bučarjeva, Levarjeva in Ervina Wrischer-Petrovčičeva ter gospodje: Hanžič, Jug in Karus. V ostalih vlogah nastopa ves ansambel odra. Režijo vodi g. Miran Petrovčič. Pri tej predstavi odigra ena prvih in najodličnejših igralk odra ga. Metka Bučarjeva svoj tristoti nastop. Cenjeno občinstvo vabi uprava odra, da v velikem številu poseti predstavo in tako izkaže svoje priznanje požrtvovalnemu delu jubilantke. V nedeljo zvečer se igra ponovi. Ker je bila zadnja predstava »Rokovnjačev« spet popolnoma razprodana in je odšlo mnogo ljudi brez vstopnic se na splošno željo ponove »Rokovnjači« še v nedeljo popoldne ob 15. Predprodaja vstopnic za vse predstave od petka dalje.

u— Če mislite, da sem figa-mož, me le malo poglejte! Sam presvitli cesar Frančišek mi je za junaštvo in zvestobo milostno poklonil veliko bronasto »čokolado« in poleg tega mi je sam gospod feldkurat Katz čestital in mi želel mnogo junaških podvigov na polju oskrbovanja oficirjev in njihovih izvoljenk s čistokrvnimi pinči, bernardinci in raznimi takimi pasjimi pasmami, s katerimi so se presvetli komandanti junaško postavljali pred svojimi oboževankami. Pomislite, da so gospod oberlajtnant postali tako visoka sarža samo zaradi moje spretnosti in velikodušja. Nekje sem ukradel lepega »fokselna«, ga poklonil gospodu lajtnantu, ta ga je poklonil gospej generalovi, nakar je ona njega namesto mene povišala za oberlajtnanta. Pa tudi na drugem polju sem bil vzor pravega vojaka, ki brani domovino. Vse sem narobe naredil, kar so mi ukazali. Ako sem imel smolo in sem tudi gospodu oberstu ukradel psa, so me pač k temu prisilile razmere in ljubezen do mojega gospoda, ki mi je milostno dovolil, da smem kadifi njegove čike. Kako je vse to bilo, vam pokažem v petek, ko bo ZKD predvajala film: »Dobri vojak Švejk«.

u— Konja sta jo pohodila. Posestnica Marija Cundrova iz Jarš je včeraj popoldne nastiljala doma v hlevu konjem. Naenkrat sta konja gospodinjo podrla na tla in jo pomandrala s kopiti. Cundrovo, ki je stara 38 let, so prepeljali zvečer v bolnišnico. Njene poškodbe so zelo hude. Na Lovrenčičevi žagi na Tyrševi cesti pa je včeraj popoldne odrezala cirkularna žaga delavcu Aleksi Teofiloviču dva prsta levice.

u— Dve žrtvi napada. 32 letnega tesarja Janeza Volcinija iz Podgorice je včeraj zjutraj napadel na cesti pri vasi neki njegov tovariš. Napadalec je potegnil nož in ga hudo obdelal po glavi in na levi roki. Žrtev napadalca je včeraj postal tudi 22 letni dninar Franc Pavlič iz Tuhinja. Neki vaški fant ga je udaril večkrat z ročico po glavi in mu skoro prebil desno sence. V obeh primerih sta bila napadalca prijeta od orožnikov, dočim sta morali žrtvi iskati pomoči v bolnišnici.

Ali si želite ohraniti zdrave noge? Tedaj morate nositi SETA vložke.

u— Iz izložbe ukradena fotoaparata. V petek ponoči je neznanec vlomil v izložbeno okno Fototehnike v veži hiše štev. 9 v Prešernovi ulici in odnesel dva fotografska aparata, v vrednosti 1200 Din. Na Sv. Petra nasipu je nekdo vlomil v podstrešno sobo v hiši št. 51. Ukradel je Francetu Alešu nekaj obleke in legitimacijo od kolesa. Na trgu je včeraj dopoldne neznana ženska ukradla gospe Ani R. denarnico s 320 Din.

Iz Celja

e— Uprava celjske sokolske župe je imela v nedeljo v Narodnem domu plenarno sejo, katere so se udeležili tudi staroste in načelniki vseh v župi včlanjenih društev in čet. Zbor je soglasno sklenil, da takoj preide k ustanovitvi strelskih odsekov. Župni tehnični odbor bo izdelal v najkrajšem času pravilnik za sokolske strelske odseke. Vsako društvo in četa prejme nalog, da takoj osnuje strelski odsek in uvrsti streljanje kot obvezno panogo telesne vzgoje. Zaradi čim intenzivnejšega vežbanja v streljanju, bodo že na prvih župnih tekmah tudi tekme v streljanju. Župni odbor se je obenem soglasno pridružil sklepu savezne skupščine, da si Savez Sokola kraljevine Jugoslavije koncertira v Beogradu, kamor se naj prenesejo vse savezne instance. Zbor delegatov je tudi protestiral proti imenovanju novega, neznatnega in še ne otvorjenega trga na skrajni periferiji mesta Celja po dr. Miroslavu Tyršu, ker so bile s tem omalovaževane zasluge nesmrtnega ustanovitelja največje slovanske organizacije.

e— Manifestacija za mir. Kolo JS bo priredilo jutri v mali dvorani Narodnega doma manifestacijo za mir. Najprej bo govorila ga. prof. Perparjeva o žrtvah in posledicah vojne, nato ravnateljica meščanske šole ga. A. Zupančičeva o vzrokih vojne in organizacijah za mir, prireditev pa bo zaključila gdč. Vlasta Sernečeva z deklamacijo »Klic iz Marseillea«. Vstop prost. Udeležite se vsi te manifestacije!

e— Redni prosti sestanki članstva občinske organizacije JNS za mesto Celje bodo, ker je doba globoke žalosti potekla, zopet vsako sredo ob 20. v Celjskem domu. Prvi sestanek bo danes ob 20. Vabljeno je vse članstvo.

e— Oddaja del za regulacijo Savinje. V ponedeljek ob 11. je bila na sreskem načelstvu v Celju druga licitacija za oddajo del za regulacijo Savinje od Tremerja do Polul. Sprva je bilo določeno, naj prvi sektor sega od Tremerja do Grenadirjeve brvi. Ker pa je bil zadevni proračun znižan na 2,116.997.14 Din, je bil sektor skrčen na progo Tremerje-Polule. Druge licitacije se je kot edina ponudnica udeležila tvrdka Gligo Tašković tehnična pisarna in podjetje, Bitolj-Skoplje. Ta tvrdka je ponudila pol odstotka pod proračunsko vsoto, t. j. 2,106.412.15 Din. Licitacijo mora še potrditi ministrstvo za zgradbe. Pričakujemo, da se bo to zgodilo v najkrajšem času, da se bodo mogla velikopotezna in izredno nujna regulacijska dela kmalu pričeti.

e— Huda avtomobilska nesreča v Konjicah. V ponedeljek popoldne je neki avtomobil na cesti v Konjicah povozil 7 letno posestnikovo hčerko Jožefo Videčnikovo iz Vešenika pri Tepanju. Kolesa so šla čez otroka ter ga težko poškodovala po vratu, glavi in ostalem telesu. Avtomobilist je naložil deklico na avtomobil in jo prepeljal v celjsko bolnišnico.

e— Samo do sobote je še čas, da obnovite srečke drž. razredne loterije v podružnici »Jutra« v Celju.

e— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni velefilm »Žolti pekel« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— Iz mestne organizacije JNS za V. okraj. Propagandni odsek bo imel v četrtek ob 20. v hiši Olepševalnega društva za magdalenski okraj važen sestanek, katerega naj se članstvo udeleži v čim večjem številu. Dobrodošli tudi somišljeniki.

a— Ljudska univerza v Studencih prične z rednimi predavanji jutri ob 19. v prostorih nekdanjega kina. Prvi bo predaval prof. Šedivý o »Deželi cvetja in rož«. Skioptične slike.

a— Na drugi državni dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici bo v četrtek 29. t. m. ob pol 14. roditeljski sestanek. Predaval bo predsednik društva »Šola in dom« vpokojeni inspektor dr. Poljanec o pomenu društva in o potrebi tesnejših vezi med šolo in domom. Starši, gre za dobrobit va-

KULTURNI PREGLED

Branislav Nušić

Z današnjo premiero najnovejše Nušićeve komedije »Žalujoči ostali« slavi Ljubljana sedemdesetletnico pisatelja in dramatika Branislava Nušića.

Ni ga menda popularnejšega književnika v Jugoslaviji, nego je ta plodoviti dramatik, epik, feljtonist. V naši prestolnici sodi med osebnosti, ki jih pozna vsak človek z ulice: samo vodilni politki so tolikanj znani, izmed književnikov nihče razen Nušića. Vzrok njegove popularnosti kajpak ni v kakšni izredni kvaliteti njegovih del: prav zaradi tega, ker je vedno delal kompromise z okusom občinstva, je prodrl v najširše sloje in se zato že dolgo greje v slavi, ki je po Balzacu »solnce mrtvih«. Vzlic temu pa ni postal pisateli tretje vrste, marveč je v svojih spisih nakopičil med zgoli zabavnim blagom tudi precej literarno pomembnih vrednot, značilnih dokumentov okolja in časa, del, ki jim že njih vsebina zagotavlja daljše življenje. Nušić je preveč plodovit in mnogostranski, da bi zrasel ali padel samo pod enim merilom z enega zornega kota. Nušić je tako samosvoj pojav v srbskohrvaški literaturi, da mu ne le v popularnosti, marveč tudi v značilni raznoličnosti literarnega dela ni enakega.

Kot dramatik je pri nas brez tekmeca glede števila komadov. Ne glede kvalitete in vsega ostalega. No, čiste umetniške zahteve niso z lahkoto in z nekakim prešernim vzgonom stvarjajočemu Nušiću nikdar delale posebnih preglavic. Večina Nušićevih komadov je zaradi tega tolikanj zaslovela, ker obravnava pojave iz javnega življenja, in sicer tam, kjer široko občinstvo čuti, da ga »čeveli žulijo«. Noben jugoslovenski dramatik ni v toliki meri osmešil »porodičarstva«, korupcije, strankarstva, izigravanja zakonov in drugih podobnih pojavov, vendar pa je Nušićeva značilnost v tem, da za njegovo satiro ne stoji nikak tragičen duh.

nikak reformator sveta, nikak prekucuh, ki bi sam trpel, ko biča druge. Ne, Nušić ni nikdar imel gogoljevskih muk. Njegova satira je taka, da ji ploskajo celo prizadeti; njegovo zrcalo res pokaže nevšečen obraz in marsikdo se ob njem namrdne, češ, saj ni tako, toda ne razbije ga nihče! Tega ne ume vsak satirik. Pravi komediograf ustvarja karikature družabnih tipov zeto, ker bi hotel imeti drugačne, popolnejše ljudi; oblikuje jih z bolestjo in jezo, češ, zakaj niso ljudje taki, kakršne bi hotel imeti. Nušić ne. Nušić se jim predvsem smeje, ne zato, ker bi jih hotel žaliti, marveč zato, ker ga zabavajo. Pri večini njegovih komičnih tipov moraš misliti, da sicer ni popolnoma prav to, kar počenjajo, a prav je, da so taki, kakršni so: kako pusto bi bilo življenje brez človeških slabosti in zapletljajev! Nušić je v satiri netragičen, v humorju brez težkih postranskih misli in visokih namenov. Čeprav verjamemo, da mu je pri pisanju »Narodnega poslanca«, »Protekcije«, »Gospe ministrice« in drugih komedij te vrste šlo tudi za to, da ožigosa neko družbeno zlo, je vendar njegovo poslanstvo tu, prav kakor drugod v e d r a m i s e l. Nušić piše za nekomplicirane ljudi in zaradi tega tudi nikjer ne »rešuje« zamotanih problemov. Skratka: Nušić predvsem zabava. Vzlic temu pa ni samo zabaven pisatelj: rekli smo že, da je celo dokumentaren. Njegove osebe — ne vse — živé, njih srečujemo, nanje lahko kažemo s prstom.

Nušić pa ni zgoli komediograf, marveč je takisto dramatik nacionalnega ponosa, kakor je pokazal v »Knezu od Semberije«, kjer ga Dragutin Prohaska primerja Rostandu.

V lepi prozi je njegovo največje delo »Leto 1915« (slovenski prevod je pred leti izdalo »Jutro«), knjiga spominov na golgotsko žaloigro srbskega naroda med svetovno vojno, knjiga, ki je globoko doživljena in iskreno napisana ter bo morda kdaj v bodočnosti še pomembnejša med dokumenti o svetovni vojni, nego je danes. Izmed ostale večje proze omenjam humoristično povest »Opštinsko dete«, značilen primer vrlin in nevrlin Nušićevega pisanja; vsekakor je to ena najboljših humoresk na slovanskem jugu, kjer humor danes še dokaj bledo procvita in naglo vene.

Kot črtičar in zlasti kot humorist je Nušić posebno znan zaradi tega, ker njegova drobna proza ni zrasla na ograjenih gredah revialne literature, marveč v časnikih, v dnevnem tisku, v tej hrani najširših družbenih plasti. Tu je Ben Akiba postal več, nego je sicer širokim čitateljskim vrstam književnik: postal je duševni del teh množic, vsebina njihovega duševnega življenja, neanonimen žurnalist, ki so ga vsi iskali v listih s tako zvedavostjo, kakor išče čitateli dnevnika »svoj najljubši kotiček«, v listu, n. pr. sportnik sportno rubriko. Razlika je samo v tem, da so Nušića iskali vsi, do malega prav vsi.

»Ramazanski večeri«, »Za boljšim hrbtom« in še cela vrsta drugih zbirk krajše proze pomenijo zmago kratke povesti nad romanom. Ne pred Nušićem in ne po Nušiću ni bilo v srbskem kulturnem krogu značilnejšega feljtonista; ne recimo pa: boljšega. Povsod, v dramatiki, epiki in feljtonu, so bili in so še boljši od Nušića. Vzlic temu je en sam Nušić na Balkanu. Nušić z dobrimi in slabimi lastnostmi: tak, kakršnega so ustvarili talent, čas in okolje.

Ta največji balkanski humorist je prav za prav neslovanskega porekla (poteka iz cincarske rodbine), vzlic temu je ves zraščen s srbstvom, a tudi z Balkanom. Ni velik po umetniški inspiraciji, globok in rasen kakor Borisav Stanković; toda lahkota, s katero se giblje na površju življenja in vedrina, ki z njo sprejema in oddaja življenje od njegovih visokih temperatur do banalne vsakdanjosti, ta osvaja čitatelje ali gledalce in ta je Nušiću najboljši porok uspeha in slave. —o.

„Žalujoči ostali“

Z najnovejšo Nušićevo komedijo proslavi vsa državna gledališča avtorjevo sedemdesetletnico. Čitatelje utegne zanimati, za kaj gre v igri in kako je dobila predstava ustrezajoči scenični okvir.

»Vsebina igre je v glavnem s sledečim pregovorom: »Žlahta je raztrgana plahta«. Tako pravi režiser. Avtor ima opazko v igri: Dogaja se kierkoli in kadarkoli. Zares ni prav nič lokalna, kajti Nušić je podal s pogoltno žlahto, ki preži na dedščino po umrlem pokojniku - bogatašu, motiv, ki se dogaja po vsem svetu. Dominantna osebnost v igri je pokojnik; kljub temu da je

ših otrok, odzovite se vabilu in pridite v čim večjem številu!

a— **Zanimiva razstava.** Mestna hranilnica v Mariboru priredi v svojih prostorih razstavo samoupravnih hranilnic dravske banovine. Razstava bo na nazoren način prikazala blaginjo vpliva hranilnic na varčevanje in sodelovanje na gospodarskem, kulturnem, socialnem in humanem področju. Enaka razstava je vzbudila veliko zanimanje v Ljubljani in v vseh drugih mestih naše banovine. Odprta bo dnevno od 1. do 7. decembra, in sicer od 8. do 12. in od 14. do 17. ure.

a— **Ravnateljstvo avtobusnega prometa** opozarja občinstvo, da bodo vozili avtobusi na praznik 1. decembra na progi Selnica—Sv. Martin—Ruše že v petek, ker bo tržni dan. Na teh progah bo vozil avtobus tudi 1. decembra, kakor ob običajnih tržnih dneh. Preložen je tudi tržni dan zaradi praznika na petek 7. decembra.

a— **Glavni most popravljen.** V ponedeljek zvečer so bila končana tlakovalna dela na državnem mostu, k čemur je mnogo pripomoglo lepo vreme. Vsa vozila vozijo po novem tlaku brez drdranja. Na pomlad bodo na novo tlakovali še dovozno cesto na obeh straneh mostu.

a— **Beg iz življenja.** V mestni sirotišnici v Slovenski ulici se je v noči na torek zastrupila z lizolom 72letna mestna uboga Jera Pelkarjeva. Strežnice so jo našle zjutraj nezavestno in so takoj poklicale mariborske reševalce na pomoč. Ko pa so se ti podali tja, je bila že vsaka pomoč zaman. Starka je bila že mrtva. Skrivnost prostovoljne smrti je vzela s seboj. Kakor znano, imajo mestne uboge v sirotišnici dobro oskrbo in z njimi tudi lepo ravnajo.

a— **Tatovom 35.000 Din so že na sledu.** Predvčerajšnjim smo poročali o drznem vlomu v stanovanje tkalskega mojstra Kalužnjaka na Meljski cesti. Policija je zdaj zbrala proti dvema aretirancema, in sicer proti 28letnemu Ivanu M. in njegovi 25letni ženi Marji, zaposlenima v Rosnerjevi tekstilni tovarni, toliko obtežilnega gradiva, da je vse njuno zanikanje brezuspešno. Tudi nista mogla dokazati alibija. Odpornejši je mož, dočim se je žena že udala in hoče prevzeti vso krivdo nase. Na podlagi njenega zagovora se je podala policija na kraj, ki ga je označila za skrivališče ukradenega denarja.

Na praznik uedinjenja v soboto 1. decembra

bo »Jutro« izšlo v nedeljskem obsegu in v znatno povečani nakladi kot nadomestilo za nedeljsko »Jutro«, ki bo moralo zaradi sobotnega praznika odpasti. Opozarjamo na to zlasti vse cenjene inserente in naročnike malih oglasov ter jih prosimo, da naročijo oglase za to praznično »Jutro« čim prej. Najkasneje pa do petka opoldne.

Oglasni oddelek „JUTRA“

Gospodarstvo

Večje možnosti za izvoz vina

Glavni **savez** vinogradnikov in sadjarjev kraljevine Jugoslavije je v posebni spomenici, naslovljeni na merodajna mesta, opozoril na možnosti, ki obstojajo letos za izvoz vina zlasti v Češkoslovaško, Avstrijo, Švico in Nemčijo, in je predlagal tudi ukrepe za olajšanje tega izvoza.

Naš izvoz vina je leta 1930. znašal še 170.000 hl, lani pa je že padel na 30.100 hl. Letos je izvoz vina ponovno občutno nazadoval in smo v prvih devetih mesecih izvozili komaj 8991 hl nasproti 23.186 hl v istem razdobju lanskega leta.

Zaradi slabe letošnje srednjeevropske vinske letine obstoja letos možnost za uspešnejši izvoz našega vina, čigar kakovost je prvovrstna. V sosedni Avstriji cenijo letošnji pridelek vina na komaj 750.000 hl nasproti 1 milijonu hl v lanskem letu, 1.2 milijona v predlanskem letu in 1.4 milijona v letu 1931. Tudi madžarska letina je letos slabša, prav tako tudi češkoslovaška. V Italiji pa so pridelali letos le 30 milijonov hl, to je mnogo manj nego znaša domači konsum. Tudi v naši državi je bil pridelek vina po količini zelo slab in smo dobili le 2.5 milijona hl nasproti 2.8 milijona hl v lanskem letu, dočim je v prejšnjih letih znašala letina povprečno okrog 4 milijone hl. Ker pa je pri nas konsum vina precej nazadoval, bomo navzlic majhnemu pridelku lahko še nekaj izvozili, zlasti ker je letošnje vino po kakovosti zelo dobro.

V svoji spomenici zahteva Savez vinogradnikov pred vsem **znižanje železniške tarife za one pošiljke vina, ki so namenjene izvozu,** ker je to pogoj za zopetno oživljenje izvoza. Istočasno je treba izposlovati od avstrijske vlade, da prizna nižjo prevozno tarifo tudi za naša vina, ki se prevažajo v tranzitu preko Avstrije v Nemčijo, Češkoslovaško ali Švico, kakor je to bilo že pred leti. Olajšati je treba tudi izvoz vina v Češkoslovaško, kjer se je lani naš delež pri uvozu vina precej zmanjšal na korist Italije in je zato nujno potrebno, da si ohranimo češkoslovaški trg. Za izvoz v Avstrijo so letos zaradi slabe tamošnje letine izgledi ugodnejši. Tu pa bo treba dobiti garancije, da bomo lahko izkoristili pogodbeni kontingent 50.000 hl in da se bo tudi našim vinom priznala ugodnostna carina, kakor italijanskim. Pri izvozu vina je treba posvetiti pozornost tudi Švici, kamor je zadnja leta zlasti Madžarska uspelo znatno povečati izvoz. Končno bo treba dobiti tudi olajšave za izvoz vina v Nemčijo.

K povišanju diskonta v Italiji

Iz Rima poročajo, da je Banca d' Italia z veljavnostjo od 26. t. m. povišala diskont od 3 na 4%, lombardno obrestno mero pa od 3 in pol na 4 in pol odstotka. To povišanje obrestne mere je vzbudilo tudi v inozemstvu precej pozornosti.

Italijanska vlada se je v zadnjem letu v zvezi s svojo konjunkturno politiko prizadevala, da doseže splošno znižanje obrestne mere kot važnega faktorja v produkcijskem procesu. V tem pogledu je zabeležila precejšen napredek. Padanje obrestne mere je državi omogočilo, da je deloma konvertirala svoj dolg na nižjo obrestno mero. V zadnjem času je država izvedla tudi akcijo za znižanje obrestne mere drugih dolgoročnih posojil, in sicer v obliki prostovoljne konverzacije, ki pa se je vršila z gotovim pritiskom na prizadete. Nedavno je »Jutro« v članku »Vprašanje devalvacije valute v državah zlatega bloka« (23. t. m.) pojasnilo, da prihaja v državah, ki niso devalvirale valute in kjer je zaradi tega nivo cen v primeri s svetovnim nivojem cen previsok, interes vzdrževanja zlatega standarda v nasprotju z interesom gospodarstva, zlasti pa z interesom konjunkturne politike. Države z nespremenjenim zlatim standardom morajo zaradi tega, če hočejo ohraniti ta zlati standard, nivo cen potisniti navzdol, t. j. izvajati morajo strogo deflacijsko politiko, ki pomeni pritisk na gospodarsko življenje in poostritev gospodarske depresije.

To nam potrjuje tudi najnovejši korak Italije, ki se je očividno odločila za nadaljevanje deflacijske politike z namenom, da zniža nivo cen in se v ta namen poslužuje klasičnega sredstva podražitve diskonta. Povišanje diskonta pa je postalo potrebno tudi zaradi stalnega nazadovanja zlate podlage pri Italijanski banki, zlasti v zadnjih mesecih, o čemer smo prav tako na tem mestu že poročali. Z znižanjem diskonta so v Italiji počakali, dokler ni bilo končano vpisovanje 4% zakladnih bonov v višini 2 milijard lir, ki je bilo nedavno zaključeno, pri čemer je bilo posojilo dvakrat prevpisano. Po uspešni misiji tega notranjega posojila je postala prosta pot za nadaljevanje deflacijske politike s pomočjo povečanega diskonta, ki vpliva zmanjševalno na denarni obtok. Kakor zatrjujejo bo zaenkrat tudi izkupiček od emisije teh dveh milijard državnih bonov služil predvsem zato, da se izloči iz prometa ustrezajoči znesek bankovcev. Z zmanjšanjem obtoka pa naj se izzove znižanje splošnega nivoja cen, odnosno prilagoditev glede na svetovni nivo cen, ki ga diktirajo države z devalvirano valuto, pred vsem blok držav angleškega funta in Zedinjene države.

★

Iz najnovejšega izkaza Italijanske banke so se v času od 10. do 20. decembra ponovno zmanjšale zlate rezerve, ki so prvikrat padle pod mejo 6 milijard; sedaj znašajo 5950 milijonov lir nasproti 6017 milijonom v prejšnjem izkazu in 7097 milijonom ob koncu letošnjega januarja. Obtok bankovcev se je v drugi tretjini novembra skrčil od 13.124 na 12.912 milijonov.

Stanje Narodne banke

V prvi polovici novembra se je zlata in devizna podlaga pri Narodni banki, kakor smo že poročali, povečala za 14.4 milijona Din, istočasno pa so devize, ki se ne vštejejo v podlago, narasle za 16.7 milijona Din. Najnovejši izkaz Narodne banke od 22. t. m. zaznamuje po tem znatnem dvigu v prvi polovici meseca zmanjšanje podlage, toda le za 4.0 na 1986.5 milijona Din, medtem ko so devize izven podlage nadalje narasle za 12.1 na 48.9 milijona Din. Kakor običajno v tretji četrtini meseca je zaloga kovanega denarja v niklju in srebru narasla, in sicer od 37.2 na 221.9 milijona Din. Pri meničnih posojilih zaznamujemo skrčenje za 2.5 na 1587.2 milijona Din, dočim so se lombardna posojila skrčila le za 0.1 na 236.1 milijona Din.

Obtok bankovcev, ki se je že v drugi četrtini novembra skrčil za 44.4 milijona Din, je v tretji četrtini meseca ponovno nazadoval za 77.4 milijona Din in znaša sedaj 4226.2 milijona Din (t. j. za okrog 25 milijonov več nego lani, toda za 564 milijonov manj nego predlanskem v istem času). Obveznosti na pokaz so ponovno narasle za 64.6 milijona Din in so dosegle izredno višino 1361.6 milijona Din. Od obveznosti na pokaz **so se zlasti povečale privatne žirovne naložbe, in sicer za 65.1 na izredno višino 719.1 milijona Din** (lani so v tem času znašale žirovne naložbe 513 milijonov). Obveznosti z rokom zaznamujejo nadaljnje krčenje, in sicer za 21.8 na 784.0 milijona Din. Kritveno razmerje je v glavnem ostalo nespremenjeno in znaša kritje v zlatu in devizah 35.55%, kritje v samem zlatu pa 32.42%.

Gospodarske vesti

= **Državna hipotekarna banka** je objavila svojo mesečno bilanco za oktober, iz katere je razvidno, da so se samostojni fondi, razni fondi in kapitali raznih ustanov pri tem zavodu v teku oktobra povečali za 13 milijonov na 1503 milijone Din, privatne hranilne vloge, pa so za malenkost nazadovale, in sicer za 6.9 na 992.5 milijona Din. Lombardna posojila pri Narodni banki in reeskont znašata 181 milijonov, t. j. 5 milijonov več nego ob koncu oktobra. Med aktivami opažamo, da so se gotovinska sredstva, ki so prejšnji mesec nazadovala, zopet povečala od 151 na 168 milijonov Din. Hipotekarna, komunalna in ostala posojila kažejo le malenkostno nazadovanje. Povečale pa so se terjatve nasproti finančnemu ministrstvu po tekočih računih od 440 do 453 milijonov.

= **Prijave za zgradarino.** Davčna uprava Ljubljana - mesto razglaša: Hišni posestniki se vnovič opozarjajo, da je vložiti prijave dohodkov od zgradb za davčno leto 1935. v izogib kazni po čl. 137. zakona o neposrednih davkih, najkasneje do 30. novembra 1934.

= **Poravnalno postopanje je uvedeno** o imovini dolžnice Fani Vrbovškove, šivilje in sejmarke v Celju, Gosposka 25 (poravnalni upravnik dr. Milan Orožen, odvetnik v Celju; poravnalni narok 3. januarja ob 10., prijavni rok do 30. decembra).

= **Prodaja.** Pri glavni carinarnici v Ljubljani se bo vršila 28. t. m. prodaja raznega blaga (košare, železni izdelki, eter, kemični izdelki, lovske puške, kava, morska sol itd.).

= **Dobava živil.** Dne 30. nov. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani pogodba glede dobave 10.000 kg masti, 1600 kg kave, 900 kg kavinih konzerv, 2000 kg praženega ječmena, 600 kg paprike, 3500 kg kisa in 260 kg čaja, 7. decembra pa glede dobave 46.500 kg svinjske masti. — Dne 20. dec. se bo vršila pri komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu javna ustmena licitacija glede dobave 70.000 kg svinjske masti.

= **Dobave.** Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 50 kg naravnega vazelina, 100 kg mazilnega mila in 150 kg tekočega mila. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 6 kom. sit za premog. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 7. decembra ponudbe glede dobave 400 kg avtomobilskega olja. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 12. dec. ponudbe glede dobave 67 voščenih sveč, 14 kg stearinskih sveč in 264 kg kalijevega mila, do 14. dec. pa glede dobave 170 m bombaževe jadrenine.

Borze

27. novembra.

Na ljubljanski borzi so oficielni tečaji deviz ostali danes v glavnem nespremenjeni. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi nespremenjeno 8.10 — 8.20 (v Zagrebu promet po 8.15). V zagrebškem privatnem kliringu je bil še promet v angleških funtih po 229.83 in v grških bonih po 28.50, dočim so se španske pezete nudile po 5.75.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda nekoliko dvignila in je bila za kaso zaključena po 335 (v Beogradu po 338), za december pa po 335. Promet je bil še v 7% Seligmanovem posojilu po 63 in v delnicah Priv. agrarne banke po 215.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2313.18 — 2324.54, Berlin 1373.47 — 1384.27, Bruselj 797.46 — 801.40, Curih 1108.35 — 1113.85, London 170.36 — 171.96, Newyork 3394.39—3422.65, Pariz 225.57—226.69, Praga 142.90—143.76, Trst 291.35 — 293.75 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.10 do 8.20.

Zagreb. Amsterdam 2313.18 — 2324.54, Berlin 1373.47 — 1384.27, Bruselj 797.46 do 801.40, London 170.36—171.96, Milan 291.35 do 293.75, Newyork kabel 3416.39—3444.65, ček 3394.39 — 3422.65, Pariz 225.57—226.69, Praga 142.70 — 143.76 Curih 1108.35 do 1113.85.

Curih. Pariz 20.3525, London 15.41, Newyork 308.75, Bruselj 72.10, Milan 26.34, Madrid 42.15, Amsterdam 208.70, Berlin 124.10, Dunaj 57.10, Stockholm 79.45, Oslo 77.40, Kobenhavn 68.80, Praga 12.8950, Varšava 58.20, Atene 2.93, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 12.29, London 26.92, Milan 45.90, Newyork 538.47, Pariz 35.57, Praga 21.87, Curih 174.42, 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 330 — 334, 7% investicijsko 69 — 70, 8% Blair 60 — 62, 7% Blair 52 — 53, 7% Drž. hipotekarna banka 63 — 64, 4% agrarne 39 — 40, 6% begluške 54 — 55.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 335 — 337, za december 332 — 336, 7% investicijsko 70 — 71.50, 4% agrarne 39 — 41, 7% Blair 52.25 — 54, 7% Drž. hipotekarna banka 63 — 64, 6% begluške 55 — 56; delnice: Narodna banka 4300 — 4500, Privil. agrarna banka 215 — 220, Šećerana Osijek 120 bl., Trbovlje 100 — 102.

Beograd. Vojna škoda 337 — 338 (337), 6% begluške 56.30—56.75 (56.25), 8% Blair 62.50 — 64, 7% Blair 50 — 54.50 (54), Narodna banka 4400 — 4500, Priv. agrarna banka 212.50 — 213.50 (213).

Dunaj. Državne železnice 20.75, Trbovljska 12.75, Alpine-Montan. 10.55.

Blagovna tržišča

LES.

+ **Ljubljanska borza** (27. t. m.) Tendenca za les mlačna. Zaključenih je bilo 5 vagonov desk.

ŽITO.

+ **Chicago,** 27. novembra. Začetni tečaji: **Pšenica:** za december 98.50, za maj 97.75, za julij 91.50; **koruza:** za december 86.6250, za maj 86.

+ **Winnipeg,** 27. novembra. Začetni tečaji: **Pšenica:** za december 77.25, za maj 82.25, za julij 82.8750.

+ **Ljubljanska borza** (27. t. m.) Tendenca za žito je bila mirna. Nudi se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): **pšenica** (po mlevski tarifi): baška 78 kg po 152 — 155; baška 79 kg po 155 — 157.50; **koruza** (po navadni tarifi): nova umetno sušena s kvalitetno garancijo po 115 do 117; času primerno suha po 107.50 do 110; **moka** (fco Ljubljana brez prom. davka): »0« 230 — 235; banatska »0« 237.50 do 240; slavonska 227.50 — 230; **otrobi:** pšenični brez prometnega davka, debeli 135 — 140, drobni 110 — 115.

+ **Novosadska blagovna borza** (27. t. m.) Tendenca prijazna, promet živahnejši. **Pšenica:** baška, okolica Novi Sad, Sombor, srednjebaška, gornjebaška in sremska 104 do 106; baška ladja Tisa 114 — 116; ladja Begej 113 — 115; slavonska 110 — 112; gornjebanatska 104 — 105; južnobanatska 103 — 104. — **Rž:** baška 102 — 104. **Oves:** baški, sremski 78 — 80; slavonski 92 — 84. **Ječmen:** baški, sremski, 65/66 kg 105 do 107.50; jari, 67/68 kg 120 — 122.50 — **Koruza:** baška in sremska 54 — 56; sušena 61 — 63; za december - januar 57 — 59; banatska 51—53; sušena 58 — 60; sremska suš. ladja 71—73. **Moka:** baška in banatska (v oklepajih sremska, slavonska) »0« (»0«) 170 — 190 (167.50 — 177.50); »2« 150 — 170 (147.50 — 157.50); »5« 130—150 (127.50 — 137.50); »6« 112.50 — 122.50 (110 — 120); »7« 100 — 105 (100 — 105); »8« 90 — 95 (90 — 95). — **Otrobi:** baški, sremski 73 — 75; banatski 72 — 74; baški ladja 76 — 78. — **Fižol:** baški, sremski beli 127.50 — 130.

+ **Somborska blagovna borza** (27. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 24 vagonov. **Pšenica:** baška, okolica Sombor 101 do 103; gornjebaška in banatska 103 do 105; sremska 104 — 105; slavonska 109 do 111; baška in banatska potiska 114 — 116. **Koruza:** baška sušena 60 — 62; za december - januar 53 — 55; sušena ladja 55—58. **Otrobi:** baški 74 — 76.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (27. t. m.) Tendenca prijazna, promet srednji. **Pšenica:** za marc 16.23 — 16.24, za maj 16.55 — 16.57; **koruza:** za maj 11.08 — 10.

ŽIVINA.

+ **Sejem za živino v Mariboru.** Na sejem 29. t. m. so prignali 492 glav živine, in sicer: 9 konj, 9 bikov, 88 volov, 372 krav in 14 telet. Cene za kg žive teže so bile: debeli voli 3 do 3.50 Din, poldebeli 2 do 2.50, voli za rejo 2.50 do 3.25, biki za klanje 3 do 3.50, klavne krave debele 2 do 3.25, plemenske 2 do 2.25, klobasarice 1.50 do 1.75, molznice 2.50 do 3, breje 2.75 do 3.25, mlada živina 3 do 3.50 in 4 do 4.50 Din za kg žive teže.

Sport

Naslovi za sportna poročila. V nedeljskih dunajskih listih čitamo poročila o nogometnih tekmah uglednih dunajskih klubov pod naslednjimi naslovi: »Srečo je treba imeti«, »Blamaža v Brnu«, »Dunajski prvak se blamira v Brnu«, »Klaverna igra« itd. K našemu naslovu »Več sreče ko pameti«, ki je v primeri z dunajskimi naslovi pač nedolžen, pripominjamo samo to, da ta prislovica za nikogar, ki pozna njen smisel, ne more vsebovati ničesar žaljivega. Najpametnejšemu se lahko reče, da je »imel več sreče ko pameti«, ako je dosegel uspeh, ki ga v danih razmerah ni pričakoval sam ali ga niso pričakovali drugi. Samo to smo hoteli povedati z našim naslovom!

Jugoslovenski zimskosportni savez v Ljubljani namerava prirediti začetkom januarja tečaj za slalom in smuk pod vodstvom g. Franca Harrerja, ki je dosegel letos na Arlbergu drugo mesto v Kandaharju. Tečaj se bo vršil predvidoma na Krvavcu in bo znašala cena za vso oskrbo za 10 dni cca 350 Din. Ker bo število udeležencev omejeno na 15, prosi JZSS vse klube, da čimpreje prijavijo svoje tekmovalce, najkasneje pa do 10. decembra t. l. V ta tečaj imajo dostop samo perfektni smučarji, specialisti za smuk in slalom.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Drevi je ob 19. v klubski sobi kavarne Evrope sestanek za te-le atlete: Starman I in II, Križman, Tavčar, Megušar, Glavnik, Jazbec, Osterman, Cluha, Šporn ter za smučarja Magister in Franz. Udeležba je za vse navedene obvezna. Dnevni red sestanka: Tek uedinjenja dne 1. decembra. K sestanku pa se vabijo tudi vsi ostali atleti in smučarji, ki želijo startati pri navedenem teku. Na start bodo pripuščeni samo tisti, ki bodo na današnjem sestanku določeni.

JASO. Tovariše, ki bi želeli naročiti robnike (á 30 Din) oz. smuči (á 60 Din), pozivamo, da se čimpreje javijo pri tajniku Dermelju v kemičnem laboratoriju dnevno od 10. do 12. JASO razpisuje za svoje člane natečaj za izdelavo društvenega znaka. Pravico udeležiti se natečaja imajo le člani organizacije. Navodila in nagrada bodo objavljena na društveni deski v sali. Ponovno opozarjamo svoje članstvo na gimnastične vaje, ki se vrše stalno ob ponedeljkih in četrtkih na Taboru ob 19.45. Vabimo tudi tovarišice! Prihodnja vaja jutri!

TSK Slovan. Drevi ob 19. obvezen trening za vse verificirane igralce v telovadnici na Ledini. Seboj naj vsak prinese telovadne hlačke.

Pri boleznih želodca, črevesja in presnavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se **»Franz Josefova« grenčica** zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Radio

Sreda, 28. novembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Plošče. — 18.20: Preko stepe v Dobrudžo (Aljančič). — 18.40: Pogovor s poslušalci. — 19.10: Nacionalna ura: Naša moderna poezija. — 19.35: Plošče — 19.50: Jedilni list, program za četrtek. — 20: Prenos iz ljubljanske opere, v odmoru čas in poročila.

Četrtek, 29. novembra.

LJUBLJANA 12: Prenos iz Londona: Poroka Nj. Visočanstev princa Jurija in princese Marine. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Smuška ura ljubljanskega zimskosportnega podsaveza. — 18.30: Radio - orkester. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Nacionalna ura: Gjuro Jakšić. — 19.55: Jedilni list, program za petek. — 20: Prenos iz Beograda. — 22: Čas, poročila, radio - orkester.

RADIO-ZERDIK Körting
KVALITETA
FRANCI-BAR-LJUBLJANA-CANKARJEVO-NABREŽJE ŠT. 5
TEL. 2407

BEOGRAD 17: Orkester. — 19.40: Plošče. — 20.30: Viola in klavir. — 21.30: Puccinijev koncert. — 22.15: Orkester. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.15: Pesmi. — 20.30: Prenos iz Beograda. — PRAGA 19.30: Podoknice. — 20.15: Komorna glasba. — 20.45: Igra. — 22.15: Orkester. — BRNO 19.30: Valčki. — 20: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 20: Poljska glasba. — 22: Lahka in plesna muzika. — DUNAJ 13.25: Orkester. — 16.10: Mešan program. — 17.30: Klavir. — 19.35: Lahka godba. — 21: Simfoničen koncert. — 23: Cembalo. — 23.20: Ples. — 0.20: Plošče. —

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 0—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, drugo najnižjo temperaturo.

27. novembra

Ljubljana 7, 773.7, —1.5, 83, 0, megla, —, —
Ljubljana 13, 774.3, 3.0, 79, 0, 8, —, —;
Maribor 7, 772.2, 1.0, 80, NNW1, 10, —, —;
Zagreb 7, 773.3, 0.0, 90, 0, 5, —, —; **Beograd** 7, 772.0, 3.0, 80, 0, 10, —, —; **Sarajevo** 7, 775.8, —4.0, 90, 0, 5, —, —; **Skoplje** 7, 772.2, 0.0, 80, SE1, 10, —, —; **Kumbor** 7, 769.6, 6.0, 60, WNW2, 3, —, —; **Split** 7, 769.8, 8.0, 50, NE1, 5, —, —; **Rab** 7, 770.7, 9.0, 40, NE2, 7, —, —; **Rogaška Slatina** 7, —, —3.0, 92, NW1, 6, —, —.

Temperatura: Ljubljana 4.2, —3.2; **Maribor** 6.0, 0.0; **Zagreb** 7.0, —1.0; **Beograd** 5.0, 3.0; **Sarajevo** 3.0, —4.0; **Skoplje** 7.0, —2.0; **Kumbor** 14.0, 5.0; **Split** 12.0, 7.0; **Rab** 11.0, 5.0; **Rogaška Slatina** 6.0, —4.0.

Vlažno, hladno sedaj **NIVEA**

Po burji, dežju ali snegu je posebno potrebno, da zaščitite svojo kožo pred vetrom in slabim vremenom, a to boste najbolje napravili takole: vsak dan na večer, preden ležete spat, nadrgnite kožo nalahno z Nivea kremo. Koža postane zaradi tega mehka in gibka, a poleg tega tako odporna, da ji še tako slabo vreme ne bo škodilo.
Zaradi Eucerita, ki ga vsebuje Nivea krema, prodre ta globoko v kožo, a ne ostavi za seboj nobenega bleska ter je istočasno krema za dan in noč.

mrtev, je središče igre. Izmed žive žlahte, ki preži na dedščino, pa je najvažnejši Agaton, ki ima vse niti spletk v rokah, s katerimi vodi ostale sorodnike kakor marionete. V glavnem pa prevladuje ansambleska igra, tako da so posamezni solistični prizori le vezava in oddih. Vse figure igre morajo biti »tipi«, vsak nosi na obrazu sliko svojega značaja. Vsi ti najrazličnejši karakterji, ki jih pa veže ena sama skupna misel: dobiti čim več od dedščine, zavzamejo hišo pokojnika. To »zavzetje« je treba nazorno pokazati v dinamični sceni, odgovarjajoči posameznikom. Režijsko se držim realistične, včasih rahlo groteskno označene igre. Baš pričakujemo scenografa z osnutkom,« pravi režiser Kreft Kot na iztočnico, vstopi g. inž. Franz. Radovedno se sklonimo nad osnutek, ki ga predloži arhitekt ter razlaga:

»Evo: s temi osrednjimi stopnjicami, ki vodijo s središča odra v czadje na hodnik, je podčrtana centralnost pokojnikove osebe, čigar slika je na vrhu stopnjic. Po njih hodi žlahta, ki se vsak izmed nje »povišuje« kot pokojnikov najbližji sorodnik. To neprestano povišanje, kdo mu je bližji in kako skuša izstopiti iz nivoja ostalih, je naznačeno simbolično z dvema različnima podijema na sceni, ki pa se tudi realistično prilegajo v okvir sobe. Da je očitnejše, kako si je vsak prilastil sobo v hiši, gredo vsa vrata na sceno.«

»Ansambl sorodnikov je skupina grabežljivosti, ki se izživlja v vseh prostorninskih možnostih, dokler ne izve, da je glavni dedič pokojnikova nezakonska hči. Mahoma nastane preokret; vsi, ki so se »žlahtali« z njim v najožje rodbinske vezi, ga zasramujejo in taje. Kljub temu pa skušajo ovreči testament, a vse zaman. Agaton, najbistrejši med njimi spletkari zase s preveliko vnemo ter zaide s tem v stisko, iz katere skoraj ni izhoda. S trenutnim domislekom reši svojo situacijo vsaj navidezno pred ostalo rodbino. Originalni dialogi in živo dejanje okrog dedščine, uvrščajo to komedijo med Nušićeva najboljša dela.« Tako je izjavil režiser. M. S.

»Izgubljeni valček« v operi. Po dalji dobi resnega repertoarja je bila v naši operi preteklo soboto premiera R. Stolzove operete »Izgubljeni valček«. Opereto so prikrojili za gledališče po znanem tonfilmu »Dvoje src v tričetrtinskem taktu«. V predelavi je zadeva močno podobna obrnjeni suknji, po svoji neagresivnosti še bolj obrnjenemu telovniku. Glasbeni del ni globok, tudi ne dramatičen, tehnično pa mojstrski izdelan. Dejanje je morda celo za opereto nekoliko preveč epizodno. Režija C. Debevca vestna, tempo igre pa menda prepočasen. Glasbeno je izdelal Neffat opereto zelo skrbno. Solisti Poličeva, Ribičeva, Kogejeva, Sancin, Daneš, Peček, Zupan in Železnik in kolikor pridejo do besede, tudi Jeromova, Jarc, Erklavec in Simončič so pevske dele operete izvedli živahno (tudi v igri), dialogi so se pa vlekli. Zlasti na onih mestih, kjer se ponavljajo dovtipi. Daneš in Sancin sta v svojih fizično napornih vlogah ostala krepka do konca. Škoda, da se pri tej opereti scenerija le neznatno menjava. Gledališče je bilo polno in bo gotovo še večkrat. Morda bi režija »a la Mascotte« ali pa čisto v obliki skeča tempo igre pognala. Odkar so se odločili za petje v operetah Jarmila Novotna, Tauber, Bohnen (ki se je izjavil, da se je naveličal nositi leta in leta vso težo zarjavelih oklepov Wagnerjevih junakov) i. dr., so se preorientirali operni komponisti od jazza k melodijozni ariji. Kdor pa količkaj pozna Lortzinga in Puccinija, mu ne morejo povedati kaj novega. Šlagerji brez sinkop in saksofonov pa danes še (ali pa že) niso šlagerji. — Slavko Osterc.

»Življenje in svet« se zopet postavlja z lepim zvezkom, ki ga mnogo obetajoče uvaja nasmehljan obraz lepotice na naslovni strani 22. številke. O novem prevratu v svetu fizike poroča H. K., inž. Fr. Vagaja piše o skrivnosti egiptskih piramid, dr. Anton Debeljak začenja svoj potopis »Skozi Beograd v Peč«, potopis, ki je po svoji duhovitosti poslastica za vsakega čitatelja. Nato imaš članek o bakterijah in požiralcih bakterij, pa prispevek o razvoju mikroskopa. Rubrika »Naš jezik« pretresa vprašanje: Pograjski - polhograjski (dr. Fr. Tomšič). Lep članek razpravlja o zimskem spanju živali. »Divji paradiž« Margite Matches pa vodi čitatelja dalje po ekso. tičnih deželah. Nekrolog, ki ga je A. Debeljak posvetil pri nas neznani Savki Ibrovac, je topel posmrtni poklon duhoviti srbski romanistki. Številko zaključujejo običajne rubrike s pestrim in zanimivim gradivom. Živahno ilustrirani zvezek priporočata **vsebina in nizka cena.**

Raketa čez Rokavski preliv

Fantastične ideje Julesa Vernea se uresničujejo — Prava raketa bi morala 500 krat prehiteti brzino vlaka, 10 krat pa urnost topovske krogle

Iz Pariza poročajo, da je izumitelj poštne rakete Gerhart Zucker zaprosil francoske oblasti, da bi mu dovolile poskus, ki se mu je v manjšem obsegu posrečil že v Brightonu na Angleškem. Gre za izstrelitev rakete, ki bi ponesla 12.000 pisem v eni minuti preko 23 km širokega Rokavskega preliva iz Dovra v Calais. Poskus se bo izvršil v bližnjih dneh.

Uspeh ni še znan, vendar nam ta vest dokazuje, da znanost in tehnika še vedno ne mislita opustiti pradavne sanje človeštva: da bi s posebnimi vozili poleteli v svetovno prostorje. Jules Verne je bil prvi, ki je po neizvršljivih fantastičnih pobudah starih pisateljev pokazal temeljni pogoj za takšne polete: brzino okrog 12.000 m na sekundo, s katero bi mogli premagati najhujšo oviro za takšne načrte, namreč privlačnost zemlje. In čeprav se nam vidi velika in votla topovska krogla, s katero je Vernova fantazija poslala na luno tri ljudi, danes že nekam otročja, vendar ji moramo dati glede temeljnega pogoja prav. Tega so se pred desetimi in več leti dobro zavedali tudi pionirji poletov v vesoljstvo, kakor prof. Oberth, ki so predlagali in eksperimentirali okrog novega in za današnje stanje tehnike še edinega načina, da bi se takšen izlet izven zemeljskega območja posrečil: namreč rakete.

Rakete, ki bi ji povratni sunki najmočnejših eksploziv, posebno pa pokalnega plina, dali začetno brzino 12 km na sekundo. Podrobnosti o tem, kako so si premnogi izumitelji in eksperimentatorji predstavljali svoje rakete, ne bomo navajali, saj je o teh stvareh danes bolj ali manj poučen že vsak pismen človek. Tudi ni tu mesto, da bi razlagali, zakaj niso dosegli pri najbolj uspelih poskusih z raketami več nego 4500 m na sekundo, torej niti polovice tega, kar bi bilo potrebno. Saj tudi ni malenkost tako na hitro, v nekoliko letih za 500 krat prekositi brzino brzovlakov ali za 100 krat brzino rekordnih letal oziroma za 10 krat brzino najhitrejših topovskih krogel. Za to je treba desetletnih razvojev in na tisoče neuspelih poskusov. Vsekakor se je izkazalo, da zadeva z raketami ni tako lahka, kakor so si jo predstavljali njeni prvi pionirji. Marsikatero idejo so dali vsaj začasno med akte. Tako idejo z raketnimi avtomobili.

Pri poskusih, ki jih je izvršil znameniti Opel se je n. pr. izkazalo, da bi bil raketni avtomobil najdražje vozilo na svetu. Mogoče bi bil najhitrejše, a kaj ko bi požrla majhna vožnja, n. pr. od Ljubljane do Maribora in nazaj nič manj nego 40.000 Din samo za kurivo! Spričo takšnih številk se človek vendarle rajši odloči za počasnejša, a zato neprimerno cenejša in tudi — varnejša vozila, kakršen je povsem običajen avto ali vlak

Tako je ostalo od velikih napovedi z raketo za danes le malo stvarnega. Nič več ne mislimo v prvi vrsti na luno in na sosedne planete, zadovoljni bi bili z uspelim poletom čez Rokavski preliv, da o skoku čez vso »veliko lužo« niti ne govorimo. A še to malo, kar je ostalo, nam je dokaz, da človeški izumiteljski duh ne počiva in da ustvarja vneto za uresničitev svojih sanj. Kar pa danes ni mogoče, bo mogoče jutri ali pa morda čez sto let, za to nam jamči vsak najmanjši uspeh ki je le posamezen člen v dolgi verigi razvoja.

Važna osebnost v Ženevi

V sedanjih ženevskih posvetovanjih glede obtožbe Jugoslavije proti Madžarski igra važno vlogo ruski komisar Litvinov

Inzulin proti duševni bolezni

Nov pripomoček za lečenje dementiae praecox

Zdravnikom je že dolgo znano, da vodi inzulin, znano zdravilno sredstvo proti sladkorni bolezni, pri nepravi uporabi do pojavov zastrupljenja, ki so združeni s prehodnim duševnimi motnjami To dejstvo je napotilo dunajskega zdravnika dr. Sakla do zanimivih in važnih poskusov.

Z inzulinom je izzval pri osebah, ki so bile bolne za mladostno blaznostjo (dementia praecox) umetne zastrupitve in je opazil, da so ti bolniki potem, ko so pojavi zastrupljenja začeli izginjati, pokazali znake očitnega izboljšanja svojega duševnega stanja.

Začetni uspehi so zdravnika spodbudili, da je svojo metodo izpopolnil in kmalu je bil sposoben duševne bolnike, ki so njih duševno stanje smatrali za brezupno, ozdraviti tako, da so lahko kot normalni ljudje izvrševali kakšen poklic. Seveda pa postopek z inzulinom ni stvar, ki bi jo smel izvajati kakšen lajik. To zdravljenje je le tedaj uspešno, če je zastrupitev huda, a to je spet nevarnost, ki jo mora imeti izvežban zdravnik pod stalno kontrolo. Vsak trenutek postane namreč lahko potrebno rešiti zastrupljenemu pacientu življenje s posebnim zdravniškim posegom.

Dr. Sakel je objavil natančen razpored zdravljenja, ki ga deli v štiri faze. Te faze se prilagode individualnemu stanju bolnika. Med zdravljenjem nastopajo razni neprimerni pojavi, kakor hudo znojenje, stanja težke razburjenosti in omedlevice. Uspeh je pa bil doslej še vedno duševno ozdravljenje pacienta.

Francozi ne marajo nagih Nemcev

Pri Toulousu se je nastanila kolonija nemških nudistov, pristašev golote, skupaj 56 oseb. Kakor poročajo sedaj iz Pariza so jim francoske oblasti naročile, naj izginejo s francoskega ozemlja.

Žabe v želodcu

Iz Ungvaja poročajo o zabavni zgodbi. V bolnišnico je prišla 54letna ženica, ki je trdila, da so ji med spanjem na prostem prišle žabe v usta in da ji od takrat nagajajo v želodcu. Vse prigovarjanje in dopovedovanje, da je to nesmisel, ni nič zaleglo. Ženska je trdila, da jo želodec hudo boli. Končno je neki zdravnik prišel do dobre ideje. »Preiskal« je žensko in dejal, da ima prav, da so v njenem želodcu res tri žabe. Te je treba seveda odstraniti, s čimer je bila ženska zadovoljna. Nato so jo kloroformirali. Ko se je zbudila, so ji pokazali tri žabe, ki so plavale v vedru vode. Ženska je pa zmagoslavno javila, da je želodec sedaj nič več ne boli, ko so ji žabe odstranili. Dosedaj menda še ni zvedela, da so si žabe priskrbeli v bolnišnico iz najbližje mlake med tem, ko so se pripravljali na »operacijo«.

Leteči krojač

Vzorni obrtnik v Avstraliji

V Avstraliji, kakšnih 200 km od Brisbaneja živi krojač, ki si je preskrbel najmodernejše prometno sredstvo za obiskovanje svojih klientov. Že pred časom je napravil letalsko skušnjo, ker si pa doslej še ni mogel kupiti lastnega letala, je vzel začasno aeroplan na posodo od letalskega kluba v Dalbyju.

Marsikdo meni, da je storil ta krojač to iz objestnosti ali pa iz snobizma. Toda stvar ni takšna. Mož živi v kraju, ki je na vse strani daleč od ljudi. Če odleti iz Dalbyja po obedu, prileti čez dobro uro v Chinchillio, kjer pomeri obleke naročnikom, ki nakupi blaga za nove obleke in je ob štirih popoldne že zopet doma pri šivanki in škarjah.

Pred kratkim so pozvali tega nadvse sodobnega krojača k nekemu ženinu, ki je hotel v par dneh postati zakonec, a si je pozabil naročiti frak za poroko. Ob sedmih zjutraj se je ustavilo letalo s krojaškim mojstrom pred ženinovo hišo, naslednji dan pa je bil ženin od nog do glave v svečani obleki in je lahko peljal svojo nevesto pred oltar. Krojač pravi, da pride navzlic najemnini, ki jo plačuje za letalo in kljub stroškom za gorivo, na svoj račun. Zato štedi zdaj prihranke in si namerava v najkrajšem času kupiti lastno letalo, da bo njegovo potovanje po zraku še cenejše.

Morje vdrlo v rudniške rove

Tragedija japonskih rudarjev pri Nagasakiju

V japonskem guvernementu Nagasaki se je primerila v premogovniku Mačisma nenavadna rudniška katastrofa. Pri kopanju novega podzemskega rova so rudarji prodrli tako daleč do morja, da jim je voda vdrla v rove. Z bliskovito naglico so vodne mase zalile podzemlje. Rudarji, ki so bili na delu, po številu 40 oseb, se niso mogli rešiti ter so hipoma utonili.

V trenutku nesreče je bil na potu v podzemlje tudi koš s petnajstimi delavci. Tudi te bi zajela smrt, da ni enemu izmed rudarjev šinila v glavo rešilna misel. Ustavil je dvigalo in dal znamenje, naj potegnejo koš kvišku. To se je zgodilo in tako so ti rudarji bili oteti krute smrti, ki bi jih bila sigurno doletela, če bi jih bili spustili do dna.

V 16 urah iz Pariza v New York

Letalski graditelj Louis Bleriot, ki je l. 1909. prvi preletel Rokavski preliv, je izjavil, da se ga loteva želja, da bi zdaj z isto lahkoto preletel Atlantski ocean. Bleriot je prepričan, da bi se dala ta stvar izvesti v 16., največ v 18. urah.

Smrt dramatika Pinera

Angleški dramatik Pinero je te dni umrl v Londonu. Dosegel je 97 let. Pinero je veljal za nekakšnega angleškega Sudermanna. Njegove drame se odigravajo večinoma v družinskem in družabnem miljeju. Nekaj časa je pisal pod vplivom Ibsena. Angleški kralj ga je pred leti za njegove pisateljske zasluge povzdignil v plemenitaški stan.

Avtogiro na pariških ulicah

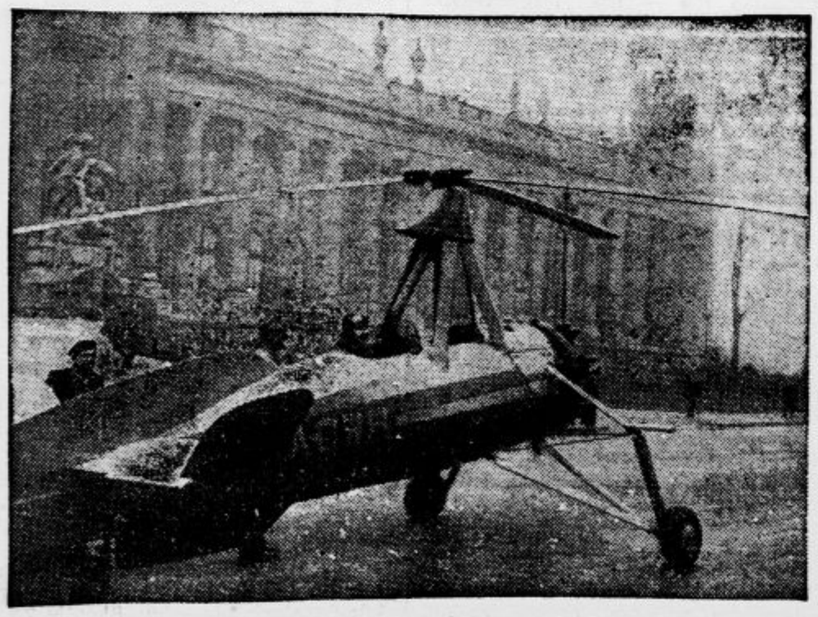

Med sedanjo razstavo letal v Parizu se je neki francoski letalec dvigal in spuščal na aveniji Aleksandra III. v Parizu. To izpričuje, kako malo prostora potrebuje

Odvetnik — morilec

Žrtev je najprej davil, nato pa jo je položil na tla in jo povozil z avtomobilom

Pred porotniki v Saint-Etiennu se zagovarja te dni bivši odvetnik Charles Bonnet s svojo ljubavnico zaradi sleparij, potvorb in umora. Umoril je neko trgovko Moulinovo, in sicer na zelo pretkan način, ki mu pa nazadnje le ni pomagal. Omamil jo je z davljenjem in jo omamljeno, a še živo položil na cesto ter povozil z avtomobilom. Spočetka so mislili, da gre za golo nesrečo, tem bolj, ker so nedaleč od žrtve našli tudi njeno listnico nedotaknjeno. Potem je pa zdravnik odkril sledove davljenja in ker so zvedeli, da je bila Moulinova v naravnost suženjskem razmerju do Bonneta, ki je ni znal samo popolnoma podretiti sebi, temveč ji je tudi zapravil vse imetje, je padel sum kmalu nanj in so ga aretirali. Po aretaciji pa so dognali, da ima na vesti še kopico drugih grehov.

Zakaj je Bonnet Moulinovo umoril, ni bilo težko povedati, ko so se spomnili nekega drugega umora, pri katerem je gotovo sodeloval z Moulinovo vred, a mu ga sedaj ni lahko dokazati. Bonnet je živel z ločeno ženo nekega industrialca, Denuzièrovo, in z njeno pomočjo je postal upravitelj imetja njegove družine. Pri tem je imel opravka z nekim notarjem Hodoyerom, ki je zastopal druge člane družine in je Bonnetovemu delovanju hudo nasprotoval. Bonnet je ponovno izjavil, da se bo maščeval. Nekega dne je prišla skrivnostna ženska h gospe Hodoyerovi in jo zvabila iz hiše, češ da se je njenemu možu pripetila avtomobilska nesreča, kar pa ni bilo res. Šele čez nekoliko mesecev je Rodan naplavil truplo Hodoyerove. Sumili so, da jo je iz hiše zvabila Moulinova in da je notarjevo ženo dal umoriti Bonnet, toda dokazati vsega tega nikomur niso mogli.

Ta v plašč in šal zaviti mož je odvetnik Bonnet

Pozneje je oblasti prišlo na uho, da Moulinova odvetnika v zmedenih govorih obtožuje, da jo je zavedel v zločin. Povsem verjetno je, da se je Bonnet tega govorjenja zbal in da je za to umoril pajdašico svojih zločinov. Poleg tega mu ljudska govorica očita umor dveh njegovih klientov v njegovi vili, a ta umor mu je še težje dokazati nego vse druge Pred sodniki nastopa zelo samozavestno in ne priznava ničesar. Pravi: »Vi mi morate dokazati, ne pa da bi imel jaz kaj priznati.« Sodišče z njim res nima lahkega posla in zato vlada na Francoskem največje zanimanje, kako se bo končala ta zadeva.

Insull — oproščen

V soboto je sodišče v Chicagu izreklo razsodbo v procesu proti Židu Samuelu Insullu, ki je navzlic svojim 75 letom pobegnil iz Amerike v Evropo, se nastanil na Grškem in hotel od tam pobegniti v Turčijo, pa so ga na tem potu prestregli detektivi in ga odvedli v domovino. Sodišče je Insulla oprostilo, obenem z njim pa je oprostilo še petnajst drugih obtožencev, ki so sedeli z Židom na zatožni klopi.

Proces je trajal osem tednov in stroški zanj znašajo 100.000 dolarjev. Ko je bivši milijonar slišal, da ga je sodišče oprostilo, je zavpil »ura!«, žene njegovih soobtožencev pa so planile k porotnikom in jih ginjene objemale in poljubljale. Insull je na koncu izjavil, da je to šele začetek njegove rehabilitacije.

Toda navzlic oprostitvi v Chicagu pride židovski milijonar že prihodnji teden ponovno pred sodišče v Illinoisu, kjer se bo moral zagovarjati zaradi sleparskega bankerota v januarju pa ga zopet poziva na odgovornost chicaško sodišče zaradi neke poneverbe.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

V pričakovanju poroke Kentskega vojvode

Velika četrtkova parada v Londonu — Nevestina poročna obleka in ogromen svatbeni kolač

V ponedeljek so se v Westminsterski katedrali v Londonu pričeli poskusi za poročni obred Kentskega vojvode z grško princeso Marino. V sredo bo glavna skušnja, pri kateri bodo markirali kraljeve goste angleški dvorjaniki. Vse te priprave na moč stopnjujejo zanimanje angleške javnosti za svatbo. Ko bo poročni obred končan, si bodo množice ljudstva smele ogledati poročna darila ženina in neveste.

Kentski vojvoda poljublja svojo nevesto, princeso Marino pri prihodu v Dover

Kentski vojvoda je moral zaradi čestitk, ki prihajajo iz vseh delov sveta, urediti posebno pisarno, kjer odgovarja štab tajnikov noč in dan na čestitke v vseh mogočih jezikih. A tudi godba bo na svatbi obilno zaposlena Dolgo so izbirali pripravno skupino, slednjič so se odločili za kapelo topniške garde angleškega kralja. Ti godbeniki bodo imeli čast svirati pri svatbeni pojedini, in sicer bodo začeli z Wagnerjevo svatbeno koračnico iz »Lohengrina«.

Odkar je bil kralj Jurij V. kronan za angleškega kralja, London še ni videl takšne monarhistične parade, kakor se obeta Londončanom te dni. Na ulicah, po katerih se bo pomikal sprevod, postavljajo že tedne dni tesarji tribune in slavoloke. Če bo v četrtek v Londonu sijalo sonce, bo to eden najlepših dni sedanje generacije. Zato pa sklepajo širom Anglije stave, kakšno bo vreme 29. novembra. Megla, ki je zadnjič onemogočila paradno vožnjo kralja k otvoritvi parlamenta, je londonskemu prebivalstvu edina skrb, ki jim kali pričakovanje četrtkovih slavnosti.

Svatbeni sprevod pojde iz kraljeve palače skozi ravni drevored »Mali« med parkom St. Jamesa in Green parkom, potem krene dalje čez Whitehall proti Westminsterski cerkvi. Ulice bodo obrašene z zastavami. Poleg angleške zastave bodo plapolali v Londonu tudi grški in danski prapor. Naval občinstva na okna bo velikanski .Baje so plačali radovedneži samo za pašo, ki jo hočejo privoščiti v četrtek svojim očem, nad 40.000 funtov šterlingov. Anglija je torej kljub krizi še vedno bogata dežela.

Ženske gotovo zanima, kakšna bo nevestina poročna obleka. Torej: princesa Marina bo nosila na poročni ceremoniji do kolen tesno prilegajočo se obleko iz srebrnega brokata s srebrnim lamèjem. Od kolen dalje se bo obleka razširila v majhne vlečko. Nevestin pajčolan bo iz starih čipk in tula. Vrhu kostuma bo nosila plašč iz hermelina. Poročni kolač, ki ga bodo razrezali na gostiji, pa je dva in pol m visok stolp, razdeljen v šest nadstropij in posnema grško arhitekturo. Tehta 150 kg in so ga delali dva meseca. Testo za ta kolač so napravili po nad sto let starem receptu, gurmansko mojstrovino pa so polili s sladkorjem in jo okrasili z zvončki, oranžnim cvetjem ter jo povezali s satinastimi trakci.

ANEKDOTA

Italijanskemu pisatelju veselih iger Traversiju se je zgodilo v gneči, da je stopil elegantni dami na vlečko.

»Živina ste!« je zavpila dama.

»Toda rep je pri vas!« je dejal pisatelj in dvignil klobuk.

VSAK DAN ENA

»Očka, razloži mi, kako je to, da se svet nenehoma vrti.«

»Ti, ti, pa vendar nisi bil v moji omarici za likerje?!«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kuharico in natakarico
kavarno zmožno, sprejmem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33817-1

Rudniški paznik
zanesljiv absolvent rudniške šole, oženjen, dobi službo. Ponudbe s spričevali in zahtevkom plače na oglasni oddelek Jutra pod značko »Paznik«. 33807-1

Vpokojenec
vesten in zanesljiv, v pomoč gospodarstvu (sadjereji) dobi nameščenje. — Ponudbe z referencami in navedbo dosedanjega opravila na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vesten«. 33809-1

Posredovalnica
Ogrinc, Aleksandrova 7/II oddaja več dobrih služb kuharicam, natakaricam in sluškinjam, ter sobarici in orožniški kuharici. Za odgovor znamko za 2 Din. 33839-1

Mesto poslovodje
(moška moč) razpisuje Ferijalni savez. Prošnje je vložiti do 1. decembra na Ferijalni savez dravske oblasti. Pogoj je obvladanje pisarniškega dela in knjigovodstva. 33800-1

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. Dijaki 12 Din

Nemščino
od osnovnih začetkov do popolnega obvladanja poučuje profesor dr. Svoboda, Tavčarjeva ulica št. 1 33834-4

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Brivsko-frizerski pomočnik
z znanjem trajne, vodne in železne ondulacije ter moškega posla, išče mesto s 1. decembrom. Živojin Seraffinović, frizer kod Vrabića, Delnice. 33836-2

Šteparica
išče za takoj mesto v Ljubljani. Event. gre tudi v trgovino čevljev. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33847-2

Prodam

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Površniki
trenchcoouti, usnjene suknjiči itd. Najboljši nakup pri Preskerju Sv. Petra cesta 14 133-6

Salonsko ogledalo
baročno, antično, pozlačeno, 1 × 2 m, prodam. Ogledati med 14. in 18. v Strossmayerjevi ul. 4/I levo. 33864-6

Prodam
lahko kočijo, voz z diro, lahke vozne sani, tehtnico za tisoč kg. masivno, in pisalni stroj »Erika«. Vse zelo dobro ohranjeno. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33794-6

Polhove kože
prodaja Matija Turk, Trava št. 10, pošta Čabar. 33835-6

Razno orodje
šance, vrtalne stroje, variline aparate, škarje, nakovala, primože, žage, razno orodje ugodno prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33850-6

Opozorilo!
Predno kupite nove štedilniške plošče, si oglejte najnovejše patentirane »Stesl Regulator plošče« z vdelano regulacijsko napravo za dovajanje zraka. Plošče nudijo mnogo prihranka na kurivu, času, posodi, trpežnosti in zelo ogrevajo kuhinjo. Dobite jih v vseh trgovinah z železnino. 33853-6

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Železno peč, štedilnik in gašperčka
kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Plačam«. 33840-7

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilno knjižico
Kmetski hranilni in posojilni dom v Ljubljani — prodam. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Kmetski dom«. 33827-16

Vložne knjižice
Mestnih hranilnica v Ljubljani, Kranju, Radovljici, ter Banovinskih hranilnic v Ljubljani, Celju in Mariboru, kakor tudi Kmetske in Ljudske posojilnice v Ljubljani kupim in plačam v gotovini. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Plačujem dolgove«. 33857-16

Vrednote

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Srebrne krone
Staro zlato in srebro
kupuje rafinerija dragih kovin v Ljubljani. Ilirska ulica štev. 36 — vhod iz Vidovdanske ceste (pri gostilni Možina). 70

Oblačila

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vaša garderoba
bo elegantna in bo trajala leta, če jo daste v likanje, čiščenje in popravo parolikalnici, modnemu ateljeju Josipu Bocu, Kolodvorska ul. 6. Najboljša in najcenejša obnovljalnica oblačil! 217-13

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parcelo
v izmeri cca 900 m², v solnčni legi, prodam deloma za knjižice. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 33814-20

Tri parcele
po ca 500 m² ob Celovški cesti nasproti gost. Kmet naprodaj proti gotovini. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 33695-20

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal s skladiščem in mesečno sobo
oddam v najem v Cigaletovi ulici 20. 33828-19

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kislo zelje, repo in sarmo
prvovrstno, po brezkonkurenčni ceni veliko množino dobavlja Homan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 83. — Telefon 27-66. 217-33

Vino na debelo
dalmatinsko vseh vrst — kakor tudi tropinovec po nizki ceni nudi Lesan, Moste, Pokopališka ul. 14. 33843-33

Močno staro vino
(rizling) naprodaj. Pojasnila daje Koprivšek, Maribor, Gosposka ul. 46, ali Klemenčič, Sv. Peter. 33868-33

Sadje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zimska Ia. jabolka
iz Konjic, Velenja, Slovenjgradca itd., najskrbnejše odbrano in sortirano blago po ceni od 2.25 Din za kg dalje, vedno v zalogi. Oglejte si brezobvezno stalno sadno razstavo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. 33616-34

Les

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Okrogel mehki les
kupim. Ponudbe z navedbo cene franko postaja Planina pri Rakeku na ing. Sodnik, Ljubljana, Zrinjskega 15. 33861-15

Dijaške sobe

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva dijaka
sprejmem s 1. decembrom na stanovanje in hrano z vso dobro oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 33851-22

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje
sobe in kuhinje oddam s 1. decembrom. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 33808-21

2 stanovanji
sobe in kuhinje takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33865-21

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, išče mirna stranka brez otrok za takoj — januar ali februar. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Redno plačam«. 33831-21/a

Sobe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Dijaka
dam v stanovanje s hrano dobri družini. Želi se dobro nadzorstvo. — Ponudbe poslati na ogl. oddelek »Jutra« pod »Dijak nadzorstvo«. 33576-23a

Opremljeno sobo
s centralno kurjavo, iščem Naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod »Takoj soba«. 33854-23/a

Separirano sobico
z električno razsvetljavo in pečjo išče gospod, po možnosti v centru mesta. Ponudbe na oglas oddelek »Jutra« pod šifro »1.« 33859-23/a

Sobo
pri samostojni gospe ali gospodični išče stalen gospod s 1. decembrom. — Cenjene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sam«. 33860-23/a

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom takoj oddam za 250 Din. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33819-23

Sobo
opremljeno ali prazno oddam na Bleiweisovi cesti. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33841-23

2 lepi prazni sobi
s centralno kurjavo in 1 opremljeno z 1 ali 2 posteljama oddam v Cestovi ulici št. 7 — sv. Krištof. 33858-23

Sostanovalko
pošteno — po nizki ceni sprejmem na stanovanje. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33830-23

Sobo
poleg Glasbene Matice oddam enemu ali dvema gospodoma. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33837-23

Dijakinjo ali gdč.
sprejmem v fino oskrbo v sredini mesta. Soba lepa, hrana dobra, kopalnica na razpolago. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33838-23

Sobo v Kranju
oddam solidnemu, boljšemu, starejšemu gospodu z vso dobro oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 33842-23

Prazno sobo
veliko, parketirano, strogo separirano, z elektr. razsvetljavo, primerno tudi za pisarno, oddam s 1. decembrom solidni in stalni stranki. Vprašati v Salendrovi ulici štev. 6/III — poleg Križank. 33844-23

Prazno sobo
s posebnim vhodom, oddam na Resljevi cesti. — Pojasnila daje Strukelj, Dalmatinova ulica št. 10, dvorišče. 33846-23

Veliko prazno sobo s štedilnikom
oddam v Jenkovi ulici 18 33832-23

Sostanovalca
sprejmem. Sprejmem tudi gospodično. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 33846-23

Sobo
z eno ali dvema posteljama oddam gospodičnam. — Ogled od 9. do 11. ure. Milavec, Gosposka ulica 6 — dvorišče. 33798-23

Sobo
strogo separirano, z eno ali dvema posteljama takoj oddam za 250 Din mesečno v Florijanski ulici št. 22/I. 33856-23

Sobo v centru
z oskrbo in kopalnico oddam 2 osebama. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 33863-23

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pianino
dobro ohranjen, kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na naslov: Ing. J. Zener, K. D. E., Gajeva ulica, Ljubljana. 33554-26

Tvornica klavirjev
Ivan Kacin, Domžale — zaloga v Ljubljani Gosposvetska cesta štev. 12 (dvorišče) dobavlja pianine od 10.000 in harmonije 2000 Din. Ugodna plačila. 33855-26

Živali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pitana perutnina
piščanci, štajerski pulardi, kapuni, kokoši in druga perutnina iz lastnega pitališča — po zmernih cenah vedno v zalogi. Naročila pri Kmetijski družbi, telefon 2105 ali 3755. 33617-27

Dopisi

Beseda 2 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Duša!
Vrnila mi življenje. Storil bom tako. Neizmerno goreče! 33867-24

Stroji

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj
z okroglim šolničkom — rabljen, prodam. Na ogled pri tvrdki Ivan Jax in sin Ljubljana, Gosposvetska c. št. 2. 33862-29

Razno

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Telefon 2059
Premog Karbopakete drva in koks nudi **POGAČNIK** Bohoričeva ulica 5.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavèn« je mast
Zaščitni znak — Clavèn — Zaščitni znak
Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča
Čuvajte se ponaredb!
M. Hrnjak lekarnar — Sisak.

Windfix patent proti prepihu.
Zagreb, Gajeva 20, telefon 55-66.
Ljubljana: Zrnec Franjo, Cankarjevo nabrežje 5.

Br. 18800/ 9591

GRADSKO POGLAVARSTVO SUŠAK

Na osnovu zaključka gradskog vijeća od 31. jula 1934. čl. 6. sjedničkog zapisnika raspisuje Gradsko Poglavarstvo u Sušaku

javni natječaj

za izradu idejne osnove Narodnog Doma u Sušaku.

Natječaj je jugoslavenski kod koga mogu sudjelovati stručnjaci, državljani Kraljevine Jugoslavije.

Ocjenivački Sud sastavljaju:
1. g. Gjuro Ružić, pretsjednik gradske općine Sušak,
2. g. Arh. Stjepan Hribar, delegat U. J. I. A. sekcija Zagreb,
3. g. Dr. Ing. Arh. Pavao Deutsch, delegat U. J. I. A. sekcija Zagreb,
4. g. Ing. Dinko Buić, šef tehničkog odeljka pri Sreskom Načelstvu u Sušaku i gradski vijećnik,
5. g. Arh. Zlatko Prikril, šef. arh. otsjeka gradskog poglavarstva u Sušaku.

Za ovaj natječaj odredjene su tri nagrade:
I. nagrada 35.000 dinara,
II. nagrada 25.000 dinara,
III. nagrada 15.000 dinara.

Za otkup radova predvidjena je svota od 20.000 dinara. Rok natječaja ističe danom 28. februara 1935 u 12 sati. Uslovi, program i podaci za ovaj natječaj mogu se dobiti kot Gradskog Poglavarstva u Sušaku uz cijenu 50 Din.

Pretsjednik gradske općine:
Gjuro Ružić v. r.

✝

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša draga mati, stara mati, teta in tašča, gospa

Marija Rus roj. Stajer

posestnica v Št. Vidu pri Lukovici

po mukapolnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, v 78 letu starosti, dne 26. t.m. mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 28. t. m. ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti, na pokopališče pri Št. Vidu pri Lukovici.

Št. Vid pri Lukovici, dne 27. novembra 1934.

JOSIP, MAVRICIJ, VIKTOR, SREČKO, FRANC, sinovi — **PAVLA, BERTA, I VANKA,** hčerke — in ostali sorodniki

PRI UTRUJENOSTI IN IZČRPANOSTI VSEGA TELESA PRI STAREJŠIH OSEBAH.

Utrujenim in starejšim osebam toplo priporočamo, da si dado masirati telo s preparatom »Alga« na večer, predno ležejo spat, in zjutraj predno vstanejo. Zvečer vam bo po masaži telo lahko, uživali boste globoko spanje, ki vam da odpočitek in vas okrepča. Zjutraj po masaži ostanite še nekaj časa v postelji. Ko vstanete, vam bodo udje gibki, hoja lahna kot v prerojenem telesu, čutili boste novo svežino, vedrost in življenjsko moč.

»ALGA« se dobiva povsod, 1 steklenica Din 14.—.
222 Reg. S. br. 18117,32.

G. Th. Rotman:

Vožnja s kolesom in njene posledice

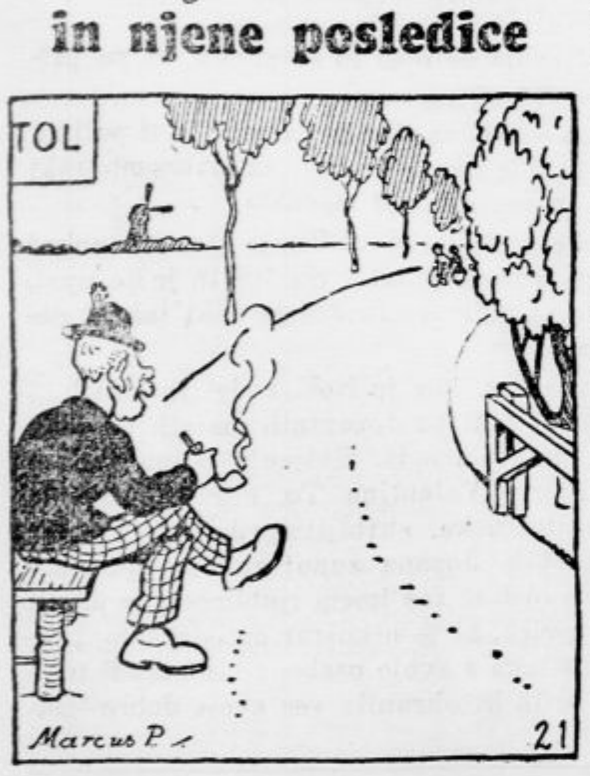

V tistem trenutku sedi mitničar ob odprti pregradi in mirno kadi pipo. Zdaj zagleda v daljavi dečka, ki se mu bližata.

KUBANY-JEV MATE ČAJ

Zašč. znak

hrani ter krepča živce in mišice. Pospešuje prebavo, dela apetit, regulira delovanje srca in ledvic. Kdor ga redno pije, se mu ni bati ne gihta ne revme. Dobi se v vseh lekarnah v originalnih zavojih po Din 15.—, ali pri zastopstvu **Lekarna Mr. Milivoj Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta 1**, ako pošljete vnaprej Din 15.—. Sportniki, turisti, lovci in nogometaši: pijte ga redno! 126

Plise za volane v različnih gubah, specialni entel oblek, volan, šalov itd., ažuriranje, entel vložkov in čipk, predtiskanje, vezenje monogramov, zaves, perila hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj. 129

Priznanje neke zaročenke

„Moški pričakuje toliko..."

Kaj je pravzaprav najprivlačnejše pri vsaki ženi?

Lahko imate krasno postavo, lahko ste dobro oblečeni, imate prikupljiv značaj in ste lahko dobra gospodinja. — Če pa Vaša polt ni čista, gladka in lepa, najbrže ne boste imeli nikdar možnosti, da bi pokazali vse svoje druge vrline možu Vaših sanj. Moškega pridobi najprej lepa polt. Kadar pripovedujem svojim prijateljicam, kako je popolnoma enostavno imeti svežo, belo in mehko kožo, se mi vse čudijo. Leta in leta že imam zaupanje v kremo Tokalon, bele barve, ki ni mastna. Ta krema beli kožo, jo osvežuje in je popolnoma brez vsake nevarnosti. Odstranjuje razširjene znojnice, zajedalce in gube, ki so posledice otrujenosti, pri tem pa čisti in popravlja tudi najtemnejšo in najbolj raskavo kožo. Prepričana sem, da bo sijajen uspeh kreme Tokalon, bele barve, pomagal vsaki ženi, da si osvoji moškega, za katerim hrepeni.

Naročite — čitajte „LJUBLJANSKI ZVON"

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

REPERTOAR

DRAMA.
Začetek ob 20.

Sreda, 28.: Žalujoči ostali. Premiera. B.
Četrtek, 29.: Hlapci. Četrtek.

OPERA.
Začetek ob 20.

Petek, 30.: Waterloo. A.
Sreda, 28.: Hoffmannove pripovedke. Sreda.
Četrtek, 29.: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. C.
Petek, 30.: Mignon. B.

★

V četrtek 29. t. m. ponovi drama Cankarjeve »Hlapce« za red Četrtek. Cankar je gledal svojo slovensko domovino s spoznanjem; videl jo je v nadlogah in grehih, v sramoti in zmotah, v ponižanju in bridkosti: zato je z žalostjo in srdom v srcu ljubil njeno oskrunjeno lepoto, ljubil jo je stokrat globlje in stokrat višje od vseh njenih trubadurjev. To njegovo delo je delo ljubezni, ki ga je spisal njen pravični sin. Igro režira g. Ciril Debevec.

Offenbachove »Hoffmannove pripovedke« ponovi opera v sredo 28. t. m. za red Sreda. Muzika nima zemske težine, nikjer ni čutiti borbe s snovjo, nikjer okornosti, povsod le sproščen lahek nadzemski duh. Prvo in zadnje dejanje sta napisala pisatelja Carré in Barbier v duhu in načinu E. T. A. Hoffmanna, ostala tri dejanja pa sta vzela iz Hoffmannovih novel z razliko, da sta zamenjala osebe. Opero dirigira g. Niko Štritof, ki vodi tudi režijo. V glavnih partijah: ga. Gjungjenac, g. Gostič, g. M. Rus in g. Peček. Sodeluje balet v koreografiji g. Golovina. Scenograf g. Jakac.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.15.

Petek, 30.: Hčerki njene ekscelence. Premiera. 300 nastop ge. Metke Bučarjeve.
Nedelja, 2. ob 15.: Rokovnjači. — Ob 20.15: Hčerki njene ekscelence.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.

Sreda, 28.: Zaprto.
Četrtek, 29.: Carjevič. B.
Petek, 30.: Zaprto.
Sobota, 1. decembra ob 15.: Hamlet. Znižane cene. — Ob 20.: Urh, grof Celjski. Premiera.

★

V spomin desetletnice smrti skladatelja Viktorja Parme, za mariborske povojne glasbene razmere izredno zaslužnega moža in častnega kapelnika Narodnega gledališča v Mariboru, uprizori gledališče njegovo opero »Urh, grof Celjski«, eno najbolj znanih Parmovih del. Dirigent: Herzog, režiser: Skrbinšek, scenograf: inž. arh. Stupica. Nastopita priljubljena operna pevca Vida Zamejic - Kovičeva in Fran Neralić kot gosta, ostale partije pojo Udovičeva, Sancin, P. Kovič, Medven in Gorinšek. Premiera bo na državni praznik, v soboto 1. decembra ob 20.

Prvo letošnje glasbeno delo, Leharjeva opereta »Carjevič« je ob obeh dosedanjih uprizoritvah naletelo na splošne simpatije občinstva. Zlasti opozarjamo na krasni muzikalni in pevski part tega dela. Opereto ponove v četrtek 29. t. m. za red B.

Še enkrat »Hamlet« — popoldanska predstava. Pri popoldanski predstavi »Hamleta«, ki je bila pred kratkim, mnogo ljudi ni moglo dobiti zaželjenih sedežev. Zato ponove »Hamleta« še enkrat v soboto 1. decembra ob 15. Veljajo znižane cene.

Prosimo za več točnosti v gledališču! Vse bolj se širi razvada prepoznega prihajanja h gledališkim predstavam. Gledališče začenja vse predstave točno ob napovedani uri ter prosi gledališke obiskovalce, da zasedejo pravočasno svoja mesta. Zamudniki ne motijo samo točnih obiskovalcev, temveč zamude včasih zelo važni začetek dela, vsled česar je v njihovem lastnem interesu, da prihajajo točno pred začetkom predstav.

Mošančki
zlata parmena in druga zimska jabolka stalno na zalogi pri
Gospodarski zvezi
Tyrševa cesta

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

✝

UPRAVA OBČINE DOLENJI LOGATEC obvešča, da je bivši dolgoletni član občinskega odbora in predsednik gozdnega odbora, gospod

Maček Franc

hišni posestnik itd.

v nedeljo, dne 25. novembra, nenadoma umrl.
Ohranili mu bomo trajen spomin.

Dolenjski Logatec, dne 26. novembra 1934.

9635

NAJNOVEJŠE

RADIO APARATE

odlične kakovosti
po nizkih cenah
po ugodnih plačilnih pogojih
Vam nudi

Philips Super Inductance RADIO

zastopstvo
H. SUTTNER, Ljubljana, Aleksandrova cesta štev. 6.
Zahtevajte brezplačni cenik! **Sprejemanje popravil!**

Marcelle Tinayre: 75

Upornica

Roman

»In ljubezen.. «

Kako bleda sta, kako trepečeta... Jozana se naslanja na skalo. Noge ji negotovo spodrsavajo na velem listju, ki šumi kakor svila. Solnčne lučke ji plešejo po obleki, ko nadaljuje:

»Vem, da še ne bi smela tako govoriti... Ali... tako nenadoma je prišlo... Srce mi je bilo ganjeno, nisem in nisem se mogla zatajiti... Zakaj ne?... Sama ne vem... Kako sem mogla v vaši bližini — v taki bližini — skrivati to, kar ste že vedeli, Noël?... Zakaj vedeli ste, kaj ne? In o meni sami mi je bilo vse jasno, prav tako, da, še bolj kakor o vas...«

Nekaj rdečice se ji vrne v bledi obraz. Njena tesnobna napeta usta se razklenejo v boječ smehljaj. Toda Noël, ki ga muči skrita misel, ji stiska roke in potiska Jozano proti skalni steni.

»Sedanjost!... Verjamem vam, da je sedanjost moja, Jozana... Verjamem, da me ljubite in da ste odkritosrčni... Ali vendar obstoji še...«

»Kaj?«

»Preteklost...«

»Noël!«

»Preteklost, ki jo slutim... Oh ne, nisem se jih nadejal, teh besed ljubezni, pred izpovedjo, ki ste mi jo obljubili in ki ste mi jo dolžni... pred izpovedjo, ki bi jo bil tiho in žalostno poslušal, pa naj bi bila taka ali taka... In šele potem bi vam bil povedal...«

Jozana zavpije:

»Moj Bog!... Kaj sem storila?... Kakšno strašno neprevidnost!... Kako boste sprejeli to izpoved — to priznanje tolikšne nesreče, tolikšne krivde?... O, moj Bog!... Moj Bog!... Kaj sem storila?...«

»Jozana, prijateljica, ne trepetajte, ne jokajte... Moja Jozana«!

»Tako razburjena sem bila in tako nervozna in tako srečna v vaši bližini... Zmešalo se mi je. Izdala sem se... In vi ste mahoma tako vzrojili!«

»Vem, da ni bilo prav, odpustite mi... A nikar več ne jokajte!... Tako strašno me boli... Vidite, saj sem že miren... Tudi meni se je bilo zmešalo, da nisem mogel brzdati svoje dušne tesnobe. Nu, pomirite se... Tako slabi ste še!... Nočem vas mučiti z vprašanji... Drevi, da, drevi bova govorila... Samo nikar ne jokajte, prepovem vam, da bi jokali! In zdaj pojdiva... pojdiva drugam... Sama več ne veva, kaj delava...«

Vleče jo s seboj. Jozana pa še vedno toži: »Kaj sem storila?« Videč, da je od razburjenja bolna in ji manjka le besedice, le količkaj nejevoljnega obraza, pa bi se razjokala, jo jame spet tolažiti:

»Tiho!... Tiho!... Ob sedmih se odpeljeva nazaj v Pariz... In drevi pridem k vam. Mirna bova, pametna in dobra, pa boste videli, draga prijateljica, kako lahko in preprosto bova vse opravila. Menda se ne bojite svojega prijatelja?... Ali ne veste, da je pripravljen vse razumeti in vse opravičiti — samo pomanjkanja odkritosrčnosti ne. In vem, da boste odkritosrčni...«

»Bom...«

»Jaz sem si zmerom jemal odkritosrčnost za načelo. Obljubil sem si, da ne bom nikoli lagal, in če bi se bil izneveril tej dolžnosti, bi se bil čutil ponižanega... In zato se vam hočem izpovedati — najprej jaz vam. Hočem, da me spoznate z vsemi mojimi slabostmi. Oh. nič zelo hudega... In vzeli me boste takega, kakršen sem — in boste prizanesljivi, ker me ljubite.«

»In vi, Noël, ali boste vzeli tudi vi mene takšno, kakršna sem?«

»Da! To vem že zdaj...«

»Oh! Kako vas ljubim!«

»Recite še enkrat!«

»Ljubim vas...«

»Še enkrat... še, še... zmerom!«

V obeh je bil mir... Tesno objeta stopata v zeleni senci po zelenem mahu. Pot vodi tik ob rečici, ki lesketaje se teče svojo pot, ovenčana s peno, kipeča na sredi, srebrno se bliskajoča pod jezom, temna kakor temen smaragd v črnem kotlu skalovja. Deber se odpira, se širi v dolino s travniki in hišami in svinčenozrcalnim ribnjakom. Nebo se spet prikazuje s svojimi belimi žreli, s puščicami žarkov, z zgrmadenimi oblaki, ki globoko visijo na temno sinjino gričevja.

Tu je gostilna. Noël in Jozana kreneta skozi zelenjavnik, kjer cvetijo rože in rdeči mak. Glej, tu so hladnice z mizami, tu je hiša, tu izba s svojimi pisanimi slikarijami. V zavesah brenčijo muhe, zrak je napojen z vonjem po pivu.

Na dvorišču, pod prašnimi akacijami, čaka voz.

Kočijaž zapreže, in gostilničar, ki pozna ljudi, stopi k mladi dvojici... Lepoto okolice hvali, krepki zrak in ribe iz bližnjega ribnjaka.

»In pri meni tudi lahko stanujete. Čedne sobice imam. Le oglasite se še kaj!«

»Seveda, seveda!« pravi Noël.

Ne upa se pogledati Jozane, ki je zardela. Voznik požene. Briše si potno čelo in požvižgava. Skrbno pazi, da se ne bi ozrl. Saj pozna take vožnje na izprehod in je takoj uganil, da vozi »dva, ki se imata rada«...

Njive, travniki, planota, griči z zevajočimi rumenimi kamnolomi, razvaline starega samostana, pot med obzidjem velikega parka, bela, bleščeča pripeka. A Noël in Jozana ne vidita ničesar več, nič več ne izpregovorita... Vse, česar se še zavedata na tem svetu, je žareče ozračje, sladki vonj akacij in rahlo drdranje voza, ki ju odnaša drugega ob drugem, držeča se za roke... Blešči se jima od prvega poljuba, tako, kakor da bi se bil ves žar vročega dne razlil po njuni krvi.

26

Vso kratko vožnjo iz Saint-Remyja v Pariz je Noël molče sedel v praznem oddelku in držal Jozano okoli pasu. Tudi ta je bila zamišljena, in šele, ko je vlak zapeljal v zadnji predor, se je zdramila:

»V Parizu sva že! Tako hitro, tako hitro...«

»In zdaj vas moram zapustiti?«

»Treba je, prijatelj... Odpočila se bom in se zbrala, vi pa pridite o poli devetih, ko bom sama.«

Dolgo jo je poljubljal — na sence, na lica in na usta, in ti poljubi so ju bolj okrepili, kakor bi ju bile mogle besede. Na Luksemburški postaji je Noël prvi izstopil in izginil med množico.

Obrnil se je pod odeonske stebrenike... Tu je Jozana nekoč obračala liste njegove knjige. Takrat je bil v Siciliji in je še upal, da pride Renée Moriceaujeva za njim... In kaj je neki takrat delala Jozana? Koga je ljubila?

Svojega moža?... Ne! Po vsem, kar je Noël vedel in slutil — po Foucartovih in kdaj pa kdaj tudi po Jozaninih lastnih besedah — je bilo nemogoče, da bi bila ta mlada, življenja polna žena s strašnim srcem res ljubila Pierra Valentina. To, kar je čutila do bolnika, je bila nekakšna materinska, skrbljiva vdanost. Vendar Noël ni dvomil o tem, da je bila Jozana zunaj zakona spoznala ljubezen in bol... »A, tudi če bi bila res imela ljubimca,« je mislil Noël· »bi bila samo rabila pravico, ki je nikomur ne odrékam, pravico slehernega bitja, da razpolaga s svojo osebo.. In zaradi tega bi bila še zmerom tista, ki je, in bi ohranila vse svoje dobre lastnosti, da, vse svoje čednosti...

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.